

Ratitovška obzorja

Časopis za občino Železniki | September 2023 | Letnik 22 | Številka 69

Neurja pustošila tudi na Selškem

Poškodovanih je bilo več kot štirideset odsekov občinskih cest, sprožilo se je več kot dvajset zemeljskih plazov, zaliti so bili trije objekti, precej škode je v gozdovih ...

ANA ŠUBIC

Narava je to poletje moč pokazala tudi na Selškem: najprej v julijskih neurjih z nalivi, točo in vetrom, v začetku avgusta pa še s poplavami, v katerih so razdejanja povzročali predvsem hudourniški vodotoki. Čeprav so jo marsikje odnesli bistveno slabše, pa tudi v občini Železniki škoda ni bila majhna. Na celotni infrastrukturi jo ocenjujejo na blizu milijon evrov, je pojasnil župan Marko Gasser.

Poškodovanih je bilo več kot štirideset odsekov javnih cest in lokalnih poti: v Davči, Martinj Vrh, Potoku, Ojstrem Vrh in Golici ... Na vseh so vzpostavili prevoznost, pred kratkim še na odseku v Podporeznu, ki ga je odneslo. »Tam smo v sklopu intervencije, ki jo krije država, zgradili tudi oporni zid, šlo je za več kot 70 tisoč evrov vredno investicijo,« je razložil župan. Evidentirali so več kot dvajset zemeljskih plazov, večinoma na kmetijskih zemljiščih, nekaj jih ogroža tudi ceste. V Martinj Vrh se je eden sprožil pod hišo, v Smolevi pa nad dvema hišama. »Plazove si je že ogledal geolog, sicer pa izvajamo meritve, da bomo videli, kakšni bodo premi-ki,« je razložil Gasser. Sanirali so tudi že del poškodovane- ga vodovoda v Davči. »Preko intervencije bomo očistili tudi

Plaz v Smolevi / Foto: arhiv Občine Železniki

vse zadrževalnike na vodotokih. Zabeležili smo poškodbe na strugah vodotokov, opornih zidovih in podali vlogo na direk-cijo za vode.«

Zbiranje bioloških odpadkov v gospodinjstvih

Komunala Škofja Loka vam, zaradi velikega deleža bioloških odpadkov med ostalimi odpadki (MKO), omogoča vključitev v redni odvoz bioloških odpadkov z manjšimi 60- in 80-litrskimi volumni zabojnikov.

V občini Železniki se v redni odvoz bioloških odpadkov trenutno lahko vključijo prebivalci iz naselij: Dolenja vas, Rudno, Selca, Studeno in Železniki. Za vključitev v redni odvoz bioloških odpadkov izpolnite vlogo, ki je dostopna na www.komunalaskofjaloka.si in jo pošljite na info@komunalaskofjaloka.si ali se osebno zglasite na upravi Komunale Škofja Loka.

Manjši volumen zabojnikov predstavlja nižjo ceno za ravnanje z biološkimi odpadki na položnici.

V zabojnik za biološke odpadke sodijo:

- papirnati robčki in brisačke;
- kuhinjski odpadki;
- zelenjavni in sadni odpadki;
- čajne vrečke;
- kavna usedlina;
- pokvarjena hrana;
- jajčne lupine;
- ohlajen lesni pepel;
- zeleni odrez: trava, listje, cvetje, grmičevje.

Komunala
Škofja Loka

SANACIJA BO DOLGOROČNA

Župan upa, da bodo – vsaj v manjšem deležu – deležni pomoči države pri nadaljnji sanaciji. »Drugje po Sloveniji je bila škoda enormna in dosti večja kot pri nas, zato je prav, da država najprej tam pristopi k sanaciji. Pri nas jo bomo izvajali bolj dolgoročno in v skladu s svojimi zmožnostmi.«

Zaliti so bili sicer trije objekti (dva stanovanjska in kotlovnica Podružnične šole Selca), od tega je bila škoda zabeležena na enem stanovanjskem objektu. Je pa narasla Selška Sora kar dvakrat odnesla konstrukcijo novega mostu Na Klovžah, ki ga načrtujejo v sklopu poplavne zaščite. Izvajalci sedaj po podatkih župana iščejo drugačno rešitev za izgradnjo mostu, da jim ne bi konstrukcije vnovič odneslo. »Pospešeno gradijo tudi most v Smolevo, da bi čim prej odstranili podporno konstrukcijo, ki predstavlja oviro za pretočnost. Že malo večje deževje lahko povzroči poplavljanje mesta Železniki,« je opozoril župan.

PREVIDNO NA GOZDNIH CESTAH

Škoda na gozdnih cestah v občini Železniki je po podatkih Boštjana Škrlepa, vodje krajevne enote Železniki na Zavodu za gozdove Slovenije, ocenjena na 347 tisoč evrov. Poškodbe so razpršene po vsej občini, najhuje pa so prizadete gozdne ceste ob vodotokih v Zali (Skočnik, Krivc) in Studenski grapi. »Sanacije smo se že lotili s prilagoditvijo plana za redno vzdrževanje, tako da je nekaj poškodovanih cest že delno saniranih, se bo pa sanacija raztegnila v nekaj naslednjih let, odvisno od razpoložljivih sredstev,« je razložil Škrlep. Poudaril je, da je ključno, da so gozdne prometni-

V vetrolomih je bilo podrlih okoli 1500 kubičnih metrov drevja. Drevo je padlo tudi na gospodarski objekt pri Zgagu v Davči. / Foto: Alojz Bačar

ce ob že kar stalnih neurjih (vetrolomi, snegolomi) in posledično podlubnikih čim prej prevozne. »Se pa stanje na gozdnih cestah lahko po vsakem deževju spremeni in je treba biti previden pri vožnji. Vse ceste so tudi precej sprane,« je opozoril Škrlep.

V vetrolomih je bilo podrlih okoli 1500 kubičnih metrov drevja, večinoma na dražgoški Jelovici in v Zadnji Sori. Drevje je večinoma že pospravljeno ali pa je sečnja v teku. »Ob tem je pomembno, da se kvalitetno izvede gozdni red zaradi preprečevanja razvoja podlubnikov in še večjih škod v gozdovih,« je poudaril Škrlep.

DREVO PADLO NA OBJEKT IN ZNAMENJE

Drevo je padlo tudi na gospodarski objekt pri Zgagu v Davči in na znamenje sv. Križa na Češnjici, na katerem je poškodoval konstrukcijo, obok in streho. Župan je pojasnil, da jim je znamenje

uspelo vpisati v register kulturne dediščine. »Komisija zavoda za varstvo kulturne dediščine je ocenila škodo, podali so nam tudi kulturnovarstvene pogoje in smernice za naprej. Poskrbeli bomo za stabilizacijo, zavod bo izvedel zaščitne ukrepe fresk, sledila bo odstranitev drevesa, potem pa bomo v roku dveh let s sredstvi ministrstva za kulturo izvedli obnovo.«

ČIŠČENJE PRED JESENSKIM DEŽEVJEM

Župan je poudaril, da bodo pred jesenskim deževjem poskrbeli, da bodo poplavne pregrade, zadrževalniki in struge čisti. »Večinoma so že, sedaj to izvajajo naši izvajalci z dovoljenjem koncesionarja. Plenšak je še kritičen, z direktorjo smo dogovorjeni, da bodo izvajalci, ki delajo pod Sušo, očistili Davčo, prav tako je treba očistiti še zgornji jez,« je povedal Gasser.

Čiščenje vodotokov jim je že ob avgustovskih poplavih pomagalo, da so se izognili najhujšemu. Po julijskih neurjih so se tako s koncesionarji kot na lastno pest lotili čiščenja hudournikov in poplavnih pregrad po občini. Intenzivno čiščenje so nadaljevali tudi po prihodu hude ure. »Stroje smo imeli na zadrževalnikih v Dolenji vasi in na Studenem, kjer so bila ogrožena naselja, prav tako so čistili po Davči in Martinj Vrh. Samo na Studenem so iz pregrade zmetali 300 kubičnih metrov materiala, 200 metrov nižje pa še 400,« je razložil župan. Poudaril je še, da so bili pri preprečitvi katastrofe ključni tudi že izvedeni protipoplavni ukrepi, vključno z odstranitvijo Dermotovega jez, ki omogočajo odvajanje večje količine vode skozi Železnike.

Narasla Selška Sora je spodkopala začasni most v Smolevo, zato so ga morali podbetonirati. / Foto: Simon Benedičič

Uvedli predkupno pravico občine

Občinski svetniki so na junijski seji potrdili tudi višje cene programov v vrtcih in pravilnik o subvencioniranju varstva otrok, ki niso v predšolskem varstvu.

ANA ŠUBIC

Občinski svetniki so se 8. junija srečali na 6. redni seji. Sprejeli so Odlok o predkupni pravici Občine Železniki. Ta v preteklosti na svojem območju ni uveljavljala predkupne pravice na nepremičninah, po novem pa jo lahko. Z odlokom je določila območje predkupne pravice, da bo lažje pridobivala nepremičnine, pomembne za razvoj občine in javne infrastrukture. Območja možne predkupne pravice občine so: stavbna zemljišča, ureditvena območja naselij, druga ureditvena območja, kmetijska, gozdna, vodna in druga zemljišča za namen graditve objektov gospodarske javne infrastrukture in objektov, ki se uporabljajo za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, območja za dolgoročni razvoj naselij in območja objektov obstoječe gospodarske javne infrastrukture. Lastnik mora tako nepremičnino pred prodajo najprej ponuditi v odkup občini. Ta sicer ne more uveljavljati predkupne pravice, če lastnik proda ali podari nepremičnino solastniku, zakoncu ali osebi, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, oz. sorodniku v ravni vrsti (starši, stari starši, otroci, vnuki, pravnuki) in stranski vrsti (bratje, sestre, nečaki, strici, tete) ter posvojitelju ali posvojencu.

SUBVENCIJA ZA OTROKE, KI NISO V VRTCU

Svetniki so sprejeli Pravilnik o subvencioniranju varstva otrok, ki niso vključeni v programe predšolskega varstva. V veljavo je stopil s 1. septembrom. Subvencija znaša sto evrov na mesec, do nje pa so upravičeni starši otrok prvega sta-

rovnega obdobja (od enega leta do dopolnjenega tretjega leta), ki niso vključeni v predšolsko varstvo. Podrobnosti o uveljavljanju te pravice objavljamo na 13. strani. Svetniki so pravilnik večinsko podprli, proti je glasoval le Peter Krek, ki meni, da bi morali subvencijo uvesti za celotno predšolsko obdobje in v višjem znesku. Tega so sicer določili primerljivo s sosednjimi občinami. Svetniki so ugotavljali, da gre za lepo gesto občine in da je znesek za začetek primeren, ga pa lahko kasneje prilagodijo.

ŽE DRUGIČ LETOS PODRAŽILI VRTCE

Svetniki so potrdili tudi podražitev vrtcev – že drugo letos, in sicer zaradi višjih stroškov dela, nenehne rasti cen živil in energentov ter višjih stroškov storitev. Z junijem so se tako programi v Vrtcu Železniki podražili za 8,6-odstotka, v Antonovem vrtcu pa za 7,5-odstotka. Ekonomska cena za prvo starostno obdobje je v Vrtcu Železniki 542 evrov in v Antonovem vrtcu 629 evrov, za drugo starostno odboje v Vrtcu Železniki 432 evrov in v Antonovem vrtcu 502 evra, za oddelek otrok, starih od tri do štiri leta, in kombinirani oddelek pa v Vrtcu Železniki 475 evrov in v Antonovem vrtcu 550 evrov.

ZAVRNILI PODPORO DIREKTORJU ZAVODA

Občinski svet je potrdil letošnje občinske nagrajence. To so: Franc Rant, Irena Benedičič, Matija Nastran, Športno društvo Omikron Plus in Kulturno društvo Rov, ki jih predstavljamo na straneh od 7 do 9. Svetniki pa niso soglašali z imenovanjem Gregorja Habjana za direktorja Javnega zavoda Ratitovec še za na-

slednji mandat. Menili so namreč, da je svet zavoda razpis za direktorja objavil premalo opazno, kar je po njihovem pripeljalo do slabega odziva kandidatov. Prispeli sta namreč le dve vlogi, od tega ena nepopolna, popolno pa je vložil Habjan, a svetniki niso izglasovali soglasja k njegovemu imenovanju. Svet zavoda je tako razpis ponovil, več o tem pa na 9. strani.

Seznani so se s poročilom Toplarne Železniki o poslovanju v lanskem letu. Toplarna je poslovala na podlagi začrtanih ciljev. Prodali so 10.193 MWh toplotne energije, kar je 98,5-odstotka plana, a je bila prodaja za deset odstotkov manjša kot predlani, in sicer zaradi vremenskih razmer. Ob 914 tisoč evrih vseh prihodkov so imeli dobrih 43 tisoč evrov čistega dobička.

Prav tako so potrdili spremembe načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem občine za leto 2023, in sicer zaradi nakupa štirih kmetijskih zemljišč na Studenem in njihove menjave za zemljišča, potrebna za izgradnjo kolesarske steze.

ŠIRJENJE JAPONSKEGA DRESNIKA

Živahno je bilo tudi pri vprašanjih in pobudah svetnikov. Alenka Lotrič je spomnila na željo društev v Dražgošah po večnamenski športni dvorani. Mišo Hafner je zanimalo, ali bi lahko pospešili nadaljnjo ureditev tržnice, na kar je župan Marko Gasser odvrnil, da bodo skušali zagotoviti denar v občinskem proračunu za prihodnje leto. Tina Jemec pa je denimo opozorila na problematiko invazivnega japonskega dresnika, ki se širi ob vodotokih po dolini, skrbi pa jo, da se bo zaradi številnih odprtih delov še širil še hitreje.

KOLOFON: RATITOVŠKA OBZORJA (ISSN C505-8066) – Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Železniki, Češnjica 48, 4228 Železniki, pravice izdajatelja opravlja: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj (info@g-glas.si, 04/201 42 00). Odgovorna urednica: Ana Šubic (ana.subic@g-glas.si, 031/693 763); Svet glasila: Ana Šubic, Tomaž Demšar, Nataša Habjan, Valerija Štibelj. Oglasno trženje: Marjan Potočnik (marjan.potocnik@g-glas.si, 051/697 730). Ratitovška obzorja izhajajo od šest- do osemkrat letno, praviloma drugi petek v mesecu, v nakladi 2170 izvodov, brezplačno jih prejemajo vsa gospodinjstva v občini Železniki. Tisk: Tisk Žnidarič, d. o. o., distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Slomškov trg 10, 2500 Maribor. Ratitovška obzorja so vpisana v Razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1708. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo, pisma bralcev so omejena na 2000 znakov s presledki. Na naslovnici: beograjski trio Repetitor na 30. festivalu Krawal / Foto: Primož Pičulin

Naslednja številka bo predvidoma izšla 6. oktobra 2023. Prispevke zanjo lahko pošljete do 24. septembra 2023 na e-naslov: ana.subic@g-glas.si ali valerija.stibelj@obcina.zelezniki.si.

Vse se da, če se hoče

Tina Jemec iz Davče je novinka v občinskem svetu. Vanj je bila izvoljena na Županovi listi Marka Gasserja.

ANA ŠUBIC

■ Kako bi se predstavili občanom?

Po izobrazbi sem univerzitetna diplomirana inženirka gozdarstva. Dvanajst let sem bila zaposlena kot raziskovalka na Gozdarskem inštitutu Slovenije, letos pa sem se odločila za menjavo službe. Zdaj sem zaposlena na Zavodu za gozdove kot revirna gozdarka. Na kmetiji Pr' Jemcu sem poročena že enajst let in sem mati štirih otrok.

■ Zakaj ste se odločili vstopiti v lokalno politiko?

Za kandidaturo v občinski svet sem se odločila zaradi veselja do dela v lokalnem okolju. Preteklih osem let sem bila dejavna v Svetu Krajevne skupnosti Davča.

■ Ste dejavni v kakšnem občinskem odboru in s čim se ta ukvarja?

Dejavna sem v odboru za družbene dejavnosti, katerega glavne dejavnosti so šolstvo, predšolska vzgoja, sociala, zdravstvo, kultura, šport, mladinske dejavnosti in še veliko več.

■ Kaj je največji izziv v občini in kako bi ga rešili?

Največji izziv vidim v stanovanjskem problemu. Ker primanjkuje zazidljivih površin, se mladi odseljujejo iz naše občine. To je seveda vsesplošni problem v Sloveniji, ki se je ob preteklih katastrofalnih poplavah še povečal. Na podeželju je prostora dovolj, vendar za podeželje velja omejevanje razpršene gradnje. Problem je tudi v sprejemanju občinskih prostorskih načrtov, katerih kolesje je zelo kompleksno, postopki pa trajajo predolgo.

■ Kateri projekti so za vas še prioritetni in zakaj?

Tina Jemec / Foto: Gorazd Kavčič

Zame je prioriteta omogočanje kakovostnega življenja v naših hribovskih vaseh – za ustrežnejšo povezanost z dolino, za rekonstrukcije in asfaltacije javnih poti in lokalnih cest, za ohranitev podružničnih šol. Zavedati se moramo, da tako kot podeželje potrebuje mesto, mesto potrebuje podeželje.

■ Življenjsko vodilo?

Vse se da, če se hoče!

Za varnost pešcev in kolesarjev

Med novinci v občinskem svetu je tudi Peter Krek (SDS).

ANA ŠUBIC

■ Kako bi se predstavili občanom?

Sem 64-letni diplomirani inženir elektrotehnike. Po šoli sem dvanajst let delal na področju informatike v podjetjih, nato pa ostal doma na manjši kmetiji. Z ženo imava štiri odrasle otroke.

■ Zakaj vstop v lokalno politiko?

V politično delovanje sem se vključil konec osemdesetih let, ko sem vstopil v stranko SKD v želji po spremembi družbenega in političnega sistema.

■ Ste dejavni v občinskih odborih?

Sem v komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter odboru za komunalno dejavnost in varstvo okolja.

■ Kaj je največji izziv v občini?

Ureditev prometa predvsem za pešce in kolesarje, da bo možno varno peščiti in kolesariti po vaseh ob regionalni cesti. Rešitev ni mogoča v kratkem času, je seveda finančno zelo zahtevna in zahteva veliko mero dobrohotnosti lastnikov zemljišč. Občina ima tudi na

internetni strani več strateških načrtov, ki pa vsebinsko ne naslavljajo konkretnih problemov. Napisani so bili s pomočjo izvajalcev iz drugih delov države (seveda drago plačani) zaradi zahtev državnih predpisov. Želel bi, da so strateški načrti razmislek in delo občinskih uradnikov v sodelovanju z občinskimi svetniki in lokalnimi strokovnjaki in obravnavajo konkretne probleme z rešitvami.

■ Kateri projekti so še prioritetni?

Ureditev prostorskega planiranja tako, da se ustavi izseljevanje, ki se je po zadnjih podatkih v zadnjih letih močno povečalo. Po mojem sta razloga predvsem dva. Prvi so nizke povprečne plače v podjetjih v dolini. Podjetij je veliko, a v veliki večini njihova uspešnost temelji na nizkih plačah, kar je eden glavnih razlogov za izseljevanje mladih izobražencev. Z ustrežno politiko pristojnosti, ki jih ima občina, bi morali spodbujati dejavnosti z visoko dodano vrednostjo in visokimi plačami za visoko tehnolo-

Peter Krek / Foto: Gorazd Kavčič

ška znanja. Mladim, ki jim uspe doseči soliden dohodek, je pomembno tudi, da si temu primerno uredijo stanovanje. Občina bi morala te zadeve reševati bolj fleksibilno s podrobnimi prostorskimi načrti in hitrim sprejemanjem prostorskih načrtov v delih, ki so za državne soglasodajalce sprejemljivi, zadeve, kjer je njihovo soglasje problematično, pa preložiti v naslednji plan.

■ Življenjsko vodilo?

Javne zadeve, ki se neposredno ne nanašajo na moje interese, rešujem in urejam tako, kot da rešujem svoj problem.

Praznik v znamenju jubileja

Letošnji občinski praznik je poleg dosežkov občinskih nagrajencev zaznamovala 1050. obletnica prve pisne omembe Selc.

ANA ŠUBIC

S slavnostno akademijo in podelitvijo občinskih priznanj so 30. junija v Železnikih počastili občinski praznik. Praznujejo ga v spomin na prvo pisno omembo Selc v darilni listini z dne 30. junija 973. Letos tako mineva 1050 let od prve omembe, zato je bila tokratna prireditev v športni dvorani še posebej slovesna. Župan Marko Gasser je v nagovoru navzočim poudaril, da je Selška dolina njihov skupni dom, v katerem razvijajo lokalno kulturo ter se zavedajo svoje zgodovine in še kako močnih korenin. »Že leta obdelujemo ta košček sveta pod Ratitovcem in nadaljujemo tradicijo prednikov. Na njihovih ramenih z brezštevilnimi izkušnjami in modrostjo pogledujemo v prihodnost z načrtovanjem in jasnimi cilji. Ob tvornem sodelovanju me tega pogleda v prihodnost ni strah,« je optimističen župan.

Gasser je s hvaležnostjo za vse doseženo segel v roke petim občinskim nagrajencem, ki so se v preteklosti posebej izkazali s svojim delom ter prispevali k prepoznavnosti in ugledu selških krajev. Občinska priznanja so prejeli: Franc Rant, Irena Benedičič, Matija Nastran, Športno društvo Omikron Plus in Kulturno društvo Rov. Župan je čestital in podelil priznanja tudi 15 devetošolcem, ki so dosegli izjemen uspeh v vseh letih osnovnošolskega izobraževanja, in sedmim dijakom, ki so bili odlični vsa leta srednje šole.

Na slovesnosti so gostili tudi župana pobratene hrvaške občine Lepoglava Marijana Škvarića, poslanca državnega zbora Žana Mahniča, župane nekaterih sosednjih občin, državnega svetnika in predsednika Zveze paraplegikov Slovenije Daneta Kastelica ter Selčana Tomaža Habjana s priljubljeno dobrodelno katrcio.

Večer, ki ga je povezovala Damjana Peternej, so s kulturnim programom obogatili Akademski folklorni skupina France Marolt, v kateri pleše tudi domačinka Katarina Mohorič, sopranistka Klara Koder ob spremljavi harmonikarja Štefana Kejžarja in Pihalni orkester Alples Železniki.

Županski kolegi: Jože Sodja (Bohinj), Marijan Škvarić (Lepoglava), Marko Gasser, Franci Kranjc (Žiri) in Milan Čadež (Gorenja vas - Poljane) / Foto: Tina Dokl

Sopranistka Klara Koder ob spremljavi Štefana Kejžarja / Foto: Tina Dokl

Akademski folklorni skupina France Marolt / Foto: Tina Dokl

OBČINA ŽELEZNIKI

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je na spletni strani
Občine Železniki objavljen

JAVNI RAZPIS

**za sofinanciranje izobraževanja nadarjenih mladih
glasbenikov in plesalcev – Jobstov sklad za leto 2023**

Vsebina javnega razpisa in razpisne dokumentacije
je na voljo na spletni strani Občine Železniki
www.zelezniki.si pod rubriko OBVESTILA IN OBJAVE/Razpi-
si in javna naročila (kontakt: Martina Logar, 04/500 00 15).
Rok za oddajo prijav je do vključno **9. 10. 2023**.

Marko Gasser, župan

OBČINSKI SVET OBČINE ŽELEZNIKI
PODELJUJE

PLAKETO za leto 2023

FRANCU RANTU

(rojen 12. februarja 1957,
stanujoč Dašnica 109, Železniki)

Franc Rant / Foto: Tina Dokl

za dolgoletno uspešno vodenje Osnovne šole Železniki.

UTEMELJITEV: Vodenje ustanove, kot je šola, zahteva pedagoška, pravna, ekonomska in organizacijska znanja, prepoznavanje dobrih idej in korake do njihove uresničitve, preudarnost in kanček drznosti. To delo lahko uspešno opravlja le človek z integriteto.

Franc Rant je vodenje Osnovne šole Železniki predano in odgovorno opravljal zadnjih 27 let. V šolo v Železnikih je vstopil kot učitelj fizike in matematike ter tam ostal do upokojitve. Od leta 1996, ko je bil njen ravnatelj, je šola napredovala na mnogih področjih. Vpeljal je več sistemskih sprememb, na pedagoškem področju pa premišljeno uvajal organizacijske in vsebinske spremembe ter izboljšave. Postavljal je dolgoročne cilje. Leta 1999 je šola med prvimi v Sloveniji pristopila k projektu poskusnega uvajanja devetletke. Ravnatelj je skupaj z učiteljicami sodeloval pri izboljšavah te reforme.

Poznal je potrebe sodobne šole in lokalnega okolja ter razmišljal globalno. Že kot učitelj je spremljal razvoj informacijske tehnologije in poskrbel za sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo ter tudi za ustrezna izobraževanja učencev in vseh zaposlenih. Ob ravnateljevi podpori se je šola vključila v raznolike še vedno aktivne projekte,

ki nadgradijo poslanstvo vzgojno-izobraževalnega dela. Dejavno in povezovalno je sodeloval v kar petih večletnih evropskih projektih, v katere so učitelji skupaj z učenci vključili tudi posameznike in podjetja iz Selške doline.

Kljub omejenim sredstvom je poskrbel za zgledno opremljenost in vzdrževanje prostorov, vlagal v investicije, didaktična sredstva, učna gradiva ... V sodelovanju z Občino Železniki so bila v času njegovega vodenja na vseh šolskih stavbah in obeh vrtcih opravljena večja gradbeno dela, s pomočjo evropskih sredstev pa tudi energetska sanacija. Nekatere izmed šol so dobile dodatne učilnice, vrtec v Železnikih nekaj igralnic, v Selcih se je odprl nov jaslični oddelek.

Ravnatelj Franc Rant je vedno prisluhnil tudi staršem, skrbel je za zdravo učno okolje, ustrezne prilagoditve in pomoč vsakemu, ki jo je potreboval. Nikoli ni pozabil, da je šola živahen prostor pridobivanja znanja in izkušenj, odraščanja in zorenja. Zavedal se je pomena medsebojnih odnosov in sodelovalnega dela ter dejstva, da so za pozitivno delovno vzdušje in uspehe učencev potrebni srčni ljudje z zdravim razumom ter strpni in ustvarjalni učitelji, ki živijo svoje poslanstvo.

Leta 2005 je šola prejela Priznanje Blaža Kumerdeja, ob 200-letnici šolstva v Železnikih, leta 2015, pa plaketo Občine Železniki.

Z vizijo 'Vzgoja, zadovoljstvo in učenje – most v nadaljnje življenje', ki so ji v šoli sledili zadnjih 27 let in jo udeležujejo še danes, je gospod Franc Rant načrtoval pot sodobne šole, ki temelji na tradicionalnih vrednotah.

Predlagatelj: kolektiv zaposlenih na Osnovni šoli Železniki

Obrazložitev pripravili: Katarina Primožič in Tadeja Šuštar

OBČINSKI SVET OBČINE ŽELEZNIKI
PODELJUJE

PLAKETO za leto 2023

IRENI BENEDIČIČ

(rojena 17. decembra 1969, stanujoča
Dašnica 16, Železniki)

za ohranjanje kulturne dediščine klekljanja med otroki in odraslimi.

UTEMELJITEV: Čipka je v Železnikih v preteklosti pomenila vir preživetja, danes pa je izjemna kulturna dediščina.

Irena Benedičič / Foto: Tina Dokl

V čipkarski šoli, ki je bila v Železnikih ustanovljena leta 1907, je mesto učiteljice klekljanja v šolskem letu 1998/99 prevzela Irena Benedičič, po izobrazbi profesorica zgodovine in sociologije. Čipkarska šola danes deluje v okviru OŠ Železniki in v letih Ireninega poučevanja deluje odlično. Učenke in učenci čipkarske šole se vsako leto udeležujejo državnega tekmovanja iz znanja klekljanja v Idriji, kjer posegajo po najvišjih mestih, saj osvajajo zlata in srebrna priznanja in naslove državnih prvakinja. Poleg tega so tekmovali in zmagovali tudi na domačem tekmovanju na Čipkarskih dnevih ter na Slovenskih klekljarskih dnevih v Žireh na zabavnem hitrostnem tekmovanju v skupinskem klekljanju kitice in pripravi klekljarskega pribora. V Žireh Irena z učenci in učenkami sodeluje tudi na vsakoletnem natečaju.

V letih delovanja Združenja slovenskih klekljaric in vseh, ki imajo čipke radi, so uspešno sodelovali na njihovem natečaju. Čipkarska šola vsako leto pripravi letno razstavo učenek in učencev na čipkarskih dnevih. Med sodelovanji na mednarodnih natečajih lahko izpostavimo 1. mesto Tine Mesec z avtorsko čipko Zmajski most na natečaju za mlade organizacije OIDFA in 1. mesti Mete Rejec in Klare Šubic na natečaju združenja Fuselliamo.

Po Ireninih besedah pa je največji uspeh, če radi klekljajo tudi po končani čipkarski šoli. Pravi, da svoje poslanstvo dobro opravi takrat, ko učenec v čipki odkrije nekaj lepega, nežnega, nekaj takšnega, kar radi iščemo v življenju, ko ga klekljanje umiri in napolni z idejami.

Irena se je osnov klekljanja naučila pri svoji mami. Izobraževala se je pri Miri Kejžar, učiteljici klekljanja, ki je njeno znanje klekljanja preverila, popravila in postavila na takšen nivo, da je lahko začela poučevati v šoli. Redno širi in pogloblja znanje na izobraževanjih v Čipkarski šoli Idrija, kjer se je lahko učila tudi od tujih klekljarskih strokovnjakinj. Dragocene izkušnje pa so z Ireno delile tudi domače starejše klekljarice iz Turističnega društva Železniki.

Irena je dolgoletna članica Turističnega društva Železniki, v času čipkarskih dni organizira otroško klekljarsko ustvarjalnico in skrbi za izobraževanje odraslih. Je tudi članica svetovne organizacije za šivano in klekljano čipko OIDFA. S Čipkarsko šolo Železniki je lani izdala publikacijo Izbrani motivi klekljane dediščine iz Železnikov.

Predlagatelj: Turistično društvo Železniki, Jana Rihtaršič in Ana Trojar

Obrazložitev pripravila: Jana Rihtaršič

OBČINSKI SVET OBČINE ŽELEZNIKI
PODELJUJE

PRIZNANJE ZA ŽIVLJENJSKO DELO PROSTOVOLJCEV za leto 2023

MATIJU NASTRANU

(rojen 6. januarja 1984,
stanujoč Selca 99 a, Selca).

Matija Nastran / Foto: Tina Dokl

UTEMELJITEV: Matija Nastran se je Prostovoljnemu gasilskemu društvu Selca pridružil kot pionir. Leta vaj, gasilskih

tekmovanj, izobraževanj in intervencij so ga naredila izkušenega gasilca.

Aktivno članstvo v Klubu študentov Selške doline mu je dalo izkušnje pri organizaciji prireditev, ki jih je spretno prenesel v gasilske vrste. S prostovoljnim delom v Športnem društvu Selca pa je spoznal, da le s skupinskim delom lahko dosežeš zadani cilj.

Ob 110. obletnici delovanja Prostovoljnega gasilskega društva Selca je bil urednik Biltena 110 let delovanja PGD Selca. Leta 2008 je takratno vodstvo na podlagi prizadevanja v Matiji spoznalo vrednote vodje, zato so ga na volitvah društva predlagali za predsednika PGD Selca. Na občnem zboru so ga potrdili in mu zaupali funkcijo predsednika za naslednji mandat, ki se je ob uspešnem vodenju podaljšala v tri mandate. V vseh teh letih je kot prostovoljec delal in živel za gasilce. Društvo je pod njegovim vodstvom doseglo nepredstavljiv razvoj. Kupili so novo gasilsko vozilo s cisterno, dva rabljena in en nov kombi za prevoz moštva, prikolico za prevoz trodelnega napada in nenazadnje zgradili so nov gasilski dom. Posodobili so tudi ostalo gasilsko tehniko za posredovanje ob požarih in ostalih nesrečah ter poskrbeli za moderno osebno zaščitno opremo. Največ znanja, vodenja, kompetenc in izkušenj je prikazal pri načrtovanju, usklajevanju, koordiniranju in gradnji novega gasilskega doma, za kar je porabil nešteto prostovoljnih ur dela.

Za uspešen razvoj društva gre zasluga prav Matiji, ki je znal voditi, poslušati, spodbujati in usmerjati ostale člane. Kot pravi, gre zahvala za vse zgoraj predvsem članicam in članom PGD Selca. Zase pa, da sta s poveljnikom Matjažem Podrekarjem le vodila krmilo društva. V teh izrečenih besedah se kaže skromnost Matije, ki sebe nikoli ni postavljал v ospredje, ampak je vseskozi gledal le na ugled, napredek in razvoj društva. Nemalokrat je zaradi nujnosti prostovoljstvo postavil celo pred družino. To prizadevanje se je pri ostalih članih društva odražalo skozi spoštovanje, upoštevanje in ugled Matije. Bil je organizator in vodja 35 veselic in ostalih družabnih dogodkov, na katerih je na vsakem sodelovalo več kot 40 članov. Na najzahtevnejših tudi več kot 60. Pravi, da mu je bilo najtežje takrat, ko je nekaj sunkov orkanskega vetra podrlo in polomilo veliki in mali prireditveni šotor. Namesto prireditve ob praznovanju 120-letnice

delovanja društva so selški gasilci morali pospraviti prireditveni šotor in z grozo seštevati nastalo škodo. Društvo je z organiziranjem številnih prireditev, zagnanostjo in trdim delom doseglo finančno stabilnost in možnost, da je v zadnjih 15 letih doživelo razcvet.

Matija Nastran je tudi zelo aktiven operativni gasilec. Če je le možno, se udeleži vsake intervencije. Po činu je gasilski častnik 1. stopnje in ima opravljene številne specialnosti. S svojim znanjem je uspešno vodil številne intervencije v Selcih in okolici. V lanskem letu je gasil največja požara v Sloveniji, nad Potočami v Preddvoru in na Krasu.

Za vse doseženo so mu na zadnjem občnem zboru ob predaji funkcije navzoči gasilci podelili naziv častni predsednik PGD Selca.

Matija Nastran s prostovoljnim delom nadaljuje tudi v naslednjem petletnem mandatu, saj je bil izvoljen za tajnika PGD Selca, v Gasilski zvezi Škofja Loka pa je predsednik nadzornega odbora.

Predlagatelj: Županova lista Marka Gasserja

Obrazložitev pripravil: Janez Habjan

OBČINSKI SVET OBČINE ŽELEZNIKI
PODELJUJE

PRIZNANJE ZA AKTIVNO DELOVANJE DRUŠTEV za leto 2023

**ŠPORTNEMU DRUŠTVU
OMIKRON PLUS**

(Dražgoše 51, Železniki).

Marko Kos, predsednik Športnega društva Omikron Plus / Foto: Tina Dokl

UTEMELJITEV: Športno društvo Omi-kron Plus, ki je pred kratkim praznovalo svojo 10-letnico delovanja, se je iz skoraj anonimnega društva, ki je imelo sedež v naši občini, vendar je delovalo tako na širšem področju Slovenije kot tudi v inozemstvu, razvilo v eno prepoznavnejših društev v občini.

Društvo se je v občini prvič predstavilo pred 10 leti s premierno organizacijo avtomobilske športne prireditve 1. Rally Železniki, kar nam je dalo vedeti, da bo tu šlo za hitra in hrupna tekmovanja. Tako so člani društva po skoraj 30 letih od zgodovinskih relijev Loka rally, Saturnus rally ... naše lepe konce zopet postavili v koledar tovrstnih prireditev. Da, letos je bila organizirana že 10. prireditev Rally Železniki.

Ob strokovnem pristopu, povezovalni noti ter z vključevanjem vsega, kar bi prireditve naredilo še lepšo, prepoznavno in bolj bogato, pa ni videti, da bi ta trend v dolini kaj kmalu zamrl. Še več, obetajo se nove variante, tudi z bolj tiho, varčevalno vsebino, z veliko mero pozitivnega odnosa do okolja, z avtomobili na električni pogon. Zakaj je organizacija prireditve Rally Železniki nekaj tako odmevnega, posebnega?

V tednu, ko poteka prireditev, ni od Škofje Loke pa tja do Cerklja in Bohinja moč najti proste postelje, gostinski lokali po dolini so polni. Za varnost tekmovalcev, gledalcev in imetja ob trasi vedno poskrbijo člani domačih društev, ki jim seveda prireditev veliko pomeni za uresničitev poslanstva svojega društva. Vsako leto zmagovalec ene od hitrostnih preizkušenj domov odnese unikatno izdelano klekljano čipko z zlato nitjo, tako imenovano zlato čipko, znak naše tradicije in marljivosti.

Prireditev pomeni veliko priložnost pri prepoznavnosti naše dežele, kajti reli ni

le samo tekmovanje, je druženje ljudi z vseh koncev, ki s pomočjo člankov ter objav na socialnih omrežjih vedno poskrbijo, da se o naši lepi dolini govori in piše še dolgo po prireditvi.

Predlagatelj: Turistično društvo Železniki
Obrazložitev pripravil: Tomaž Weiffenbach

OBČINSKI SVET OBČINE ŽELEZNIKI
PODELJUJE

PRIZNANJE ZA AKTIVNO DELOVANJE DRUŠTEV za leto 2023

**KULTURNEMU DRUŠTVU ROV
ŽELEZNIKI**

(Na Kresu 34, Železniki).

Gregor Galjot, predsednik Kulturnega društva Rov Železniki / Foto: Tina Dokl

UTEMELJITEV: Kulturno društvo Rov Železniki je ključno za spodbujanje razvoja alternativne kulture na območju Selške doline.

Društvo je organizator najbolj prepoznavnega festivala težke in hrupne glasbe Krawal, na katerem je v treh desetletjih nastopilo več kot 300 bendov z vseh celin. Med mnogimi drugimi so v Železnikih nastopili tudi: Elvis Jackson (Slovenija), Let 3 (Hrvaška), Iron Lung (ZDA), Marko Breclj (Slovenija), Suffocate (Slovaška), Sunday morning Einsteins (Švedska), Demerit (Kitajska) in Cripple Bastards (Italija).

Od leta 2020 Kulturno društvo Rov Železniki organizira Praznik glasbe v Železnikih v sodelovanju s SIGIC in koncertni cikel Vidra NI riba v lastni produkciji ob sodelovanju z Javnim zavodom Ratitovec. Festival Krawal je izrazito mednarodni festival, na katerem so nastopale skupine z vsega sveta in je postal prepoznaven tudi izven meja Slovenije. Letos je potekal že 30. Generacije glasbenih navdušencev so odraščale ob tem festivalu in z njim je Železnikom uspelo postati mesto alternative.

Prof. dr. Rajko Muršič je v svojem citatu posebej poudaril pomen organizacije glasbenega festivala Krawal ter celoletnega glasbenega življenja v kraju, ki potrjuje, da se glasbeni navdušenci povsod po Sloveniji z ogromno srčnosti in volje razdajajo za glasbeno življenje v svojem lokalnem okolju.

Zaradi vsega zgoraj navedenega menimo, da Kulturno društvo Rov Železniki zasluži občinsko priznanje za svoje delovanje v zadnjih 30 letih. Društvo se je trudilo za kulturo ter prepoznavnost Železnikov kot mesta alternative. Njihovo delo je pomembno za lokalno skupnost in prispeva k razvoju alternativne kulture v Sloveniji.

Predlagatelj: Turistično društvo Železniki, Ustanova Pohorski bataljon, Gorazd Pintar, Anton Globočnik in Mohor Kejžar

Obrazložitev pripravil: Gorazd Pintar

Podaljšali zapore pod Sušo

Na območju gradnje zadrževalnika pod Sušo so še naprej potrebne občasne kratkotrajne popolne zapore regionalne ceste. Podaljšali so jih do 20. decembra, tako kot doslej pa so dovoljene od ponedeljka do petka od 9. do 10. ure in od 11. do 12. ure ter večkrat do 15 minut med 13. in 15. uro, ob sobotah pa med 10. in 15. uro – prav tako večkrat do 15 minut. **A. Š.**

Javni zavod Ratitovec bo dobil novo vodstvo

Dosedanjemu direktorju Javnega zavoda Ratitovec (JZR) Gregorju Habjanu je konec avgusta potekel mandat, na ponovljeni razpis za direktorja pa se ni prijavil. Za ta položaj so se potegovali štirje kandidati, med katerimi svet zavoda za novo direktorico predlaga Andrejo Ravnihar Megušar. O soglasju k njenemu imenovanju bo konec septembra na seji odločal še občinski svet. Če bo kandidatko potrdil in ne bo kakšnih nepredvidenih okoliščin, naj bi petletni mandat nastopila 1. oktobra. Ravnihar Megušarjeva je sicer zaposlena na Občini Škofja Loka, že vrsto let pa je dejavna tudi v rodni Selški dolini. Člane sveta zavoda je najbolj prepričala s poznavanjem javnih razpisov in delovanjem zavodov na splošno. Do imenovanja novega direktorja zavod začasno vodi Ana Lušina, zaposlena v JZR. **A. Š.**

Priznanja odličnjakom

Prejelo jih je petnajst devetošolcev in sedem odličnjakov srednjih šol.

ANA ŠUBIC

Na slavnostni akademiji ob občinskem prazniku je župan Marko Gasser čestital tudi zdaj že nekdanjim devetošolcem, ki so imeli vsa leta osnovne šole izjemen uspeh, in dijakom zadnjih letnikov, ki so bili odlični vsa leta srednje šole, ter jim izročil priznanja.

Vse srednješolska leta so bili odlični: Mohor Jelenc, Sara Polajnar in Sara Demšar – vsi trije na Gimnaziji Škofja Loka, Tonka Šmid na Srednji vzgojiteljski šoli, gimnaziji in umetniški gimnaziji Ljubljana (program umetniška gimnazija – smer gledališče in film), Marija Šubic na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana, Joshua Lintag Demšar na Srednji tehniški šoli Šolskega centra Kranj (program Tehnik računalništva) in Maja Thaler na Biotehniškem centru Naklo (program Živilsko-prehranski tehnik).

Priznanja za izjemen uspeh v vseh devetih letih osnovne šole pa so prejeli:

Župan Marko Gasser in dijaki, ki so bili odlični vsa leta srednje šole / Foto: Tina Dokl

Zdaj že nekdanji devetošolci z izjemnim uspehom v vseh letih osnovne šole v družbi župana Marka Gasserja / Foto: Tina Dokl

Benjamin Benedičič, Ema Demšar, Eva Magič, Teja Šolar, Tine Tolar, Nina Koder, Polona Pegam, Eva Pintar, Ivan

Tušek, Kaja Arko, Kleja Habjan, Eva Gaber, Dora Jelenc, Tinka Kemperle in Žiga Pfajfar.

Častno priznanje na kemijski olimpijadi

MATEJA RANT

Letošnje 55. Mednarodne kemijske olimpijade, ki je med 16. in 25. julijem potekala na univerzi Švicarske državne tehniške visoke šole Zürich, se je udeležil tudi dijak Gimnazije Škofja Loka Nejc Mohorič iz Golice in si na koncu prislužil častno priznanje. Na kemijsko olimpijado se je skupaj z Matejem Nastranom, prav tako škofjeloškim gimnazijcem, pripravljaval pod mentorstvom nekdanjega gimnazijca in olimpijca Martina Rihtaršiča ter profesorice Mojce Tolar.

Na olimpijadi so tekmovalci med drugim reševali zelo obsežne teoretične na-

loge, ki so pokrivalo vsa področja kemije, v nadaljevanju pa so se spopadli še s praktičnimi nalogami v laboratorijih zgoraj omenjene univerze. Nejc Mohorič in Matej Nastran sta se pomerila s hudo konkurenco 348 mladih kemikov iz 89 držav, spremljalo pa jih je 272 mentorjev in spremljevalcev, so pojasnili pri Zvezi za tehnično kulturo Slovenije, pod okriljem katere so se v sodelovanju s Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani olimpijade udeležili slovenski dijaki. S kemijo bo verjetno povezana tudi prihodnja študijska pot letošnjega maturanta Nejca Mohoriča, saj se odloča za študij kemijskega inženirstva.

Nejc Mohorič / Foto: arhiv šole

Kolesarska steza tudi na Studenem

ANA ŠUBIC

Občina Železniki nadaljuje urejanje kolesarske povezave od Plenshaka do Selc. Ta čas jo gradijo na Studenem, kjer bi kolesarska steza po prvotnem načrtu morala potekati po regionalni cesti, a je občini uspelo doseči spremembo trase, zato bodo površine za kolesarje in pešce zgradili ob cesti. Novozgrajeni odsek bo dolg 700 metrov, obenem pa bodo urečili še dva prehoda za pešce – pri novem delu naselja Studeno in avtobusni postaji pri cvetličarni.

Župan Marko Gasser je zelo zadovoljen, da so bila pogajanja z lastniki zemljišč ob glavni cesti uspešna. Priskrbeli so jim nadomestna zemljišča, kolesarska steza, ki bo sedaj potekala po novi trasi ob cesti, pa bo varnejša za uporabnike in obenem manj moteča za lokalni promet, je poudaril.

Celoten projekt vzpostavitve dobrih sedem kilometrov dolge kolesarske po-

Na Studenem bo kolesarska steza potekala ob regionalni cesti, in ne po njej, kot je bilo prvotno načrtovano. / Foto: Tina Dokl

vezave od Plenshaka do Selc bo po napovedih župana končan letošnjo jesen. Asfaltirati je treba še kolesarsko stezo od mostu za Ovčjo vas do začetka po-

kopališča in krajši odsek v Plenshaku ter zarisati površine za kolesarje na cestah, kjer ni bilo mogoče zgraditi ločene kolesarske steze.

Novo na upravni enoti: rezervacija termina in upravljanje čakalnih vrst

QR koda za rezervacijo termina na UE Škofja Loka

Na Upravni enoti (UE) Škofja Loka so uvedli enostavno in uporabnikom prijazno možnost rezervacije termina za uporabnike njihovih storitev. Rezervacija termina je za zdaj mogoča le za storitve, ki se izvajajo na sedežu UE, ni pa še mogoča za storitve na krajevnem uradu. Rezervacijo termina je mogoče opraviti na spletni strani <https://redy.voiphkom.si>, mobilni napravi (iOS, android, windows) s QR kodo, s pomočjo navodil avtomatskega telefonskega asistenta (04 555 01 11) in s pomočjo navodil po e-pošti (naročanje: skloka@gov.si). Več informacij o rezervaciji termina je na spletni strani UE Škofja Loka.

Poleg tega so na UE Škofja Loka uvedli sistem upravljanja čakalnih vrst. »Stranka, ki se želi poslužiti naših storitev sprejemne pisarne, ob vstopi v upravno enoto prevzame številko na avtomatu za upravljanje čakalnih vrst, bodisi s fizičnim prevzemom številke bodisi s skeniranjem QR kode. V nadaljevanju stranka svoj status spremlja na informativnem ekranu pred sprejemno pisarno ali preko aplikacije s pomočjo skenirane QR kode,« so pojasnili. Poudarili so, da so s to novostjo poskrbeli za boljšo organiziranost čakajočih strank, obenem pa sistem upravljanja čakalnih vrst omogoča strankam, da preko aplikacije spremljajo svoj status v čakalni vrsti. »V praksi to pomeni, da v primeru daljše čakalne dobe strankam ni več treba stati v vrsti, ampak si ta čas lahko drugače organizirajo, svoj status pa spremljajo preko aplikacije, ki jim sporoča, koliko oseb je še v čakalni vrsti pred njimi,« so še razložili. A. Š.

Nov delovni čas krajevnega urada

Upravna enota Škofja Loka je s 1. septembrom spremenila delovni čas Krajevnega urada Železniki, ki po novem deluje **ob sredah od 7. do 11. ure**. Občane vabijo, da čim bolj uporabljajo njihove storitve tudi na krajevnem uradu, kjer so možni naslednji upravni postopki in naloge: izdaja osebnih izkaznic, potnih listin in voznških dovoljenj, podaljšanje voznških dovoljenj, izdaja potrdil iz uradnih evidenc po 179. členu za področje Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za infrastrukturo (razen izpisov iz matičnega registra), prijava na praktični in teoretični del voznškega izpita, prijave in odjave prebivališč, potrjevanje podpor volivcev, sprejem vlog za pridobitev spletnega kvalificiranega potrdila SIGENCA/SMS pass, overitev podpisov, kopij, garantnih pisem in knjig gostov ter izdaja zemljiškoknjižnih izpisov in zbirk geodetskih podatkov. Prav tako je mogoče oddati vloge za ostala delovna področja upravne enote, razen vlog in dopolnitev za gradbene postopke. A. Š.

Startup delavnica: Inovativno na pot podjetništva

Razvojna agencija Sora (RAS) jeseni ponovno začenja brezplačno osemnedevno Startup delavnico: Inovativno na pot podjetništva. Delavnica je namenjena podjetjem in tistim, ki o podjetništvu šele razmišljajo. Na njej bodo udeležence popeljali skozi različna področja delovanja podjetja in področja, ki jih mora poznati prav vsak, preden stopi na samostojno podjetniško pot. Z omenjenimi področji morajo biti seznanjena tudi vsa že delujoča podjetja. Podrobnejše informacije o delavnici in povezava do prijavnih obrazcev so na voljo na spletni strani RAS www.ra-sora.si (Novice in dogodki). A. Š.

Pobuda za vpis pravice do gotovine v ustavo

IVAN JURGEC, POBUDNIK

Zadnjih nekaj let v svetu in tudi pri nas na vseh nivojih napreduje uvajanje digitalizacije, v uporabo prihajajo najrazličnejše metode digitalnega plačevanja in digitalnega denarja, s katerim postajamo brezgotovinska družba. V Evropi se vse bolj odkrito govori o uvedbi digitalnega denarja (CBDC) oz. digitalnega evra, vendar pa v ozadju preži velika nevarnost nadzora in popolne kontrole državljanov. Izginjanje gotovine pomeni konec svobode in zasebnosti za ljudi. V predstavitvi CBDC se ljudem predstavlja, da bodo transakcije hitrejšje, lažje in cenejše. Ob tem pa ne povedo, da je CBDC programiran s strani vlad oz. centralnih bank. Ne bodo nam povedali, da lahko denar z našega digitalnega računa tudi izgine oz. ga enostavno blokirajo, če nisi »poslušen državljan«.

Centralne banke v povezavi z vladam določajo pravila uporabe CBDC. Če npr. človek ne potroši v določenem času 10 odstotkov svojih prihrankov, se mu teh 10 odstotkov digitalnega denarja lahko zbriše z računa. Ne bodo povedali, da lahko vlade povišajo ali uvedejo nove davke in potem enostavno ljudem z računa »vzamejo« znesek v višini tega davka. Enako velja za kazni. Elektronsko brezgotovinsko poslovanje omogoča globalno kontrolo, ki je do sedaj ni bilo mogoče izpeljati in ki ji noben posameznik ne bi mogel ubežati.

Popolna ukinitve gotovine bi v prihodnosti bistveno ogrozila skupine z nizkimi dohodki in starejše ljudi, pa tudi državljska združenja, ki svoje dobrodelno delo financirajo iz dobrodelnih sredstev, ki jih organizirajo. Ne smemo pozabiti, da je ohranjanje pravice do gotovine pomemben korak pri gradnji

finančne pismenosti za našo mlajšo generacijo. Otroci, mlajši od 15 let, se uče finančne pismenosti, hkrati pa ohranjajo pravico do gotovine, s postopnim ukinjanjem bankovcev in kovancev ter izključnim obstojem kriptovalut ali digitalnega denarja mlajša generacija v zahtevani meri ne bo finančno pismena. Glede na to je zato treba navesti, da je treba pravico do plačila v gotovini opredeliti in razumeti kot izraz svobodne izbire osebe, da tako plača z gotovino, ne zato, ker ne more plačati elektronsko, temveč zato, ker ne želi plačati elektronsko, iz katerega koli razloga, kot odgovor na določeno situacijo ali kot izraz njene osebnosti.

V času med 1. 9. 2023 in 30. 10. 2023 je mogoče podpreti pobudo za spremembo Ustave, za vpis pravice do gotovine v Ustavo. Več informacij o pobudi je na spletni strani www.povezani-smo.eu.

Varno v šolo

ANA ŠUBIC

Pod okriljem Agencije za varnost prometa (AVP) te dni poteka nacionalna preventivna akcija Varno v šolo z geslom Srce prometne varnosti smo vsi. Tajala bo do 8. septembra, osredotoča pa se na povezovanje skupnosti – učencev, učiteljev, staršev in skrbnikov ter vseh udeležencev v prometu – skozi simbol srca, ki simbolizira skrb in varnost. AVP

in policija s partnerji želita voznike in druge udeležence v prometu spomniti na pomembnost njihove vloge pri zagotavljanju varnosti otrok na poti v šolo, na obšolske aktivnosti, domov, k prijateljem, torej na vseh poteh, vse leto. »Le z odgovorno in strpno udeležbo v prometu otrokom lahko zagotavljamo varnost na njihovih poteh,« so poudarili na AVP in opozorili, da so otroci, še posebej najmlajši, v prometu slabše vidni, prav tako pa težko predvidijo nevarne situacije. Vozila kasneje opazijo in ne znajo dobro presoditi njihove oddaljenosti ter

hitrosti, prav tako težje določijo smer, iz katere prihaja zvok vozila. »Njihovo ravnanje usmerjajo predvsem radovednost, čustva in dogajanje okoli njih, manj pa razum, zato morajo biti vozniki nanje vselej pozorni in jim vedno prepustiti prednost na prehodih za pešce,« so dodali. V prvih šolskih dneh so policisti obiskali nekatere osnovne šole in skupaj z ravnatelji ter mentorji prometne vzgoje na roditeljskih sestankih starše prvošolčkov seznanili z nevarnostmi, ki na cesti preživijo na najmlajše. V okolici šol izvajajo poostren nadzor prometa.

Mamicam čestitamo!

Rodile so: Saša Kejžar iz Spodnje Sorice Žiga, Katja Mesec iz Železnikov Nejca, Lucija Čufar iz Železnikov Roka, Patricija Pintar iz Podlonka dvojčici Izo in Emo, Špela Jelenc iz Smoleve Nežo, Hana Tavčar iz Spodnjih Danj Vaneta, Tina Trojar iz Ojstrega Vrha Nadjo, Ana Šmid iz Železnikov Ivana, Simona Božiček iz Selc Laro, Kristina Zupanc iz Dražgoš Oto, Nataša Lotrič iz Železnikov Aljo, Anja Debeljak iz Martinj Vrha Ožbeja, Neva Benedičič iz Železnikov Lovra, Živa Logar iz Martinj Vrha Valentina, Mirjam Gartner iz Davče Tajo, Lea Potočnik iz Martinj Vrha Sofijo, Urška Demšar z Rudna Mio, Teja Demšar iz Kališ Lenarta, Irena Potočnik iz Železnikov Brino, Monika Medved iz Podlonka Lovra, Katja Jelenc iz Podlonka Hano, Marjeta Oblak iz Selc Karolino, Nika Bevk iz Davče Jureta, Tamara Gartner iz Martinj Vrha Žana in Tina Pfajfar iz Železnikov Mateja.

Podatke smo s privoljenjem staršev zbrali na podlagi vlog za dodelitev prispevka ob rojstvu otroka. Seznam vseh novorojencev je tako lahko še daljši, čestitke in dobre želje pa izrekamo tudi mamicam, katerih imena tu niso zapisana.

Martina Logar, svetovalka za družbene dejavnosti, Občina Železniki

Subvencioniranje varstva otrok, ki niso vključeni v programe predšolskega varstva

Po novem mesečna subvencija v višini 100 evrov za otroke od dopolnjenega enega leta do dopolnjenega tretjega leta, ki niso v vrtcih

OBČINA ŽELEZNICI

Od 1. 9. 2023 dalje je v veljavi Pravilnik o subvencioniranju varstva otrok, ki niso vključeni v programe predšolskega varstva, ki ga je občinski svet Občine Železniki sprejel na 5. seji dne 8. 6. 2023. Pravilnik uvaža in ureja mesečno subvencijo v višini 100 evrov za vse otroke v starosti od dopolnjenega enega leta do dopolnjenega tretjega leta, ki niso vključeni v programe predšolske vzgoje, za katere občina subvencionira varstvo predšolskih otrok.

Subvencija je namenjena staršem otrok od enega do treh let, tudi tistim, ki doslej niso vložili vloge za sprejem otroka v vrtec. Pravica se prizna za dobo enega leta in se dodeli na podlagi vloge na predpisanem obrazcu občine, ki je dosegljiv na spletni strani Občine Železniki: www.zelezniki.si.

Do subvencije so upravičeni vsi starši otrok oz. njihovi zakoniti skrbniki, ki so občani občine Železniki in državljani RS ter katerih otroci so občani občine Železniki in državljani RS v starosti od enega do treh let ter niso vključeni v subvencioniran vrtec.

Če je starš otroka, za katerega se uveljavlja subvencija, na podaljšanem porodniškem dopustu, vlagatelju za čas podaljšanega porodniškega dopusta subvencija ne pripada.

Starši lahko vlogo oddajo največ en mesec pred dopolnjenim enim letom starosti otroka. Pri dodelitvi pravice se preverja tudi datum zaključka dopusta za nego in varstvo otroka matere ali očeta, vključno z morebitnim podaljšanjem, kar je mogoče preverjati šele ob izteku le-tega. Pri podaljševanju pravice je treba vlogo za podaljšanje oddati v mesecu, ko pravica še velja, sicer se pravica vmes prekine. Pri podaljšanju vloge ni treba prilagati priloge, razen če vlagatelj uveljavlja spremembe.

Subvencija se izplača za vsak polni mesec, in sicer se nakaže na transakcijski račun vlagatelja do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Vlagatelj predpisan izpolnjen obrazec z zahtevanimi prilogami lahko posreduje občini po pošti, ga vloži v sprejemni pisarni Občine Železniki ali ga podpisanega in skeniranega pošlje po e-pošti na naslov: uprava@zelezniki.si.

V vrtcih znova vrvež

ANA ŠUBIČ

S 1. septembrom je v vrtece v občini Železniki zakorakalo blizu 340 otrok. V Vrtec Železniki je vpisanih 295 otrok, od tega 225 v enoto Železniki, 53 v enoto Selca in 17 v enoto Dražgoše. Trenutno imajo po podatkih vodje Vrtca Železniki Martine Markelj še osem prostih mest v oddelkih drugega starostnega obdobja. Na novo so sprejeli 67 otrok. »Sprejeli smo vse otroke, ki so dopolnili starostni pogoj za sprejem, razen enega, ki so ga starši želeli vključiti izključno v enoto Selca. Tam te možnosti ni bilo.« Letos so sicer prejeli nekaj manj vlog za sprejem kot preteklo leto, kar je po besedah Markljeve posledica manjšega števila rojenih otrok. Kot je pojasnila, je na čakalni lestvici nekaj letos rojenih otrok, ki jih starši želijo vključiti v vrtec po novem letu. »Veseli nas, da mesta v vrtcu dobivajo tudi otroci, rojeni leta 2023, ki se bodo vključili po novem letu. Starši, ki so želeli otroka vključiti v vrtec med letom, so bili vrsto let prikrašani za to možnost,« je dodala Martina Markelj.

V Antonov vrtec je v tem šolskem letu vključenih 42 otrok (eden manj zaradi zmanjšane normativne zaradi otroka s posebnimi potrebami). Na novo so sprejeli deset otrok, sicer pa je vrtec poln. Kot je razložila ravnateljica Antonovega vrtca Nežka Čufar, na čakalni listi ni nobenega otroka, ki bi bil dovolj star za sprejem, sta pa še dva otroka, ki ne izpolnjujeta starostnega pogoja in ga bosta izpolnila šele novembra in decembra.

Jezikovni tečaji

14 tujih jezikov

stopnje od A1 do B2

individualno ali v skupini

za odrasle in upokojece

brezplačno prvo srečanje

Pričnemo od 25. septembra dalje.

04 51 50 590

www.mekon-loka.si

Povečan vpis v prve razrede

Na Osnovni šoli (OŠ) Železniki in podružničnih osnovnih šolah v tem šolskem letu znanje nabira 671 učencev, od tega 85 v prvem razredu. Na matični šoli kar trije oddelki prvošolcev.

ANA ŠUBIC, FOTO: TINA DOKL

Med 671 učenci, ki obiskujejo OŠ Železniki in njene štiri podružnice, je najbolj številna prav generacija prvošolcev – skupaj jih je 85. »Gre za nekoliko večjo generacijo, saj je denimo v drugih razredih 76 učencev, v tretjih 68 ... Večji sta tudi generaciji osmo- in devetošolcev: prvih je 82, drugih pa 80,« je pojasnila ravnateljica Monika Čemažar.

V SORICI NI PRVOŠOLCEV

Na matični šoli v Železnikih je 553 učencev, od tega 58 prvošolcev, zato so v novo šolsko leto namesto z dvema vstopili s tremi oddelki prvega razreda. »To niti ni toliko posledica povečanega števila prvošolcev, ampak je problem to, da so starši nekatere otroke iz okoliških krajev namesto v podružnične šole vpisali v matično šolo. Posledično zaradi tega nimamo prvega razreda v Sorici, saj ni bilo vpisa,« je razložila ravnateljica in dodala, da jim je v šoli v Sorici, kjer je deset učencev, za las uspelo obdržati dva oddelka. »Ministrstvo je prisluhnilo našim prošnjam, saj vpisi za naprej kažejo bistveno bolje. Prihodnje leto bodo štirje prvošolci, če jih bodo starši vpisali v podružnično osnovno šolo.«

V DRAŽGOŠAH ŠEST PRVOŠOLCEV

V davški šoli, ki jo obiskuje sedem otrok, od tega dva prvošolca, pa so prišli na en oddelek. »Ena učiteljica iz Davče je tako prišla poučevati v matično šolo, upamo pa, da se bomo prihodnje leto vrnili na dva oddelka, saj se število otrok v tej vasi veča, je pa odvisno, kam jih bodo starši vpisali. Upam, da v vaško šolo, ker na ta način tudi vzdržujejo življenje v vasi. V Davči imamo organiziran tudi prevoz od doma do šole in varstvo vozačev. Tudi v Dražgošah je varstvo vozačev, se pa lahko pohvalimo, da imamo tam šest prvošolcev in tudi za naprej dobro kaže, vseh učencev pa je 14. Če smo v Davči izgubili eno delovno mesto, pa smo v Dražgošah pridobili mesto druge učiteljice,« je povedala ravnateljica. Kot ugotavlja, bo tudi v Sorici v prihodnjih letih treba uvesti varstvo vozačev, da se

Ravnateljica Monika Čemažar

bodo starši lažje odločili za vpis otrok v podružnico, prav tako pa bodo skušali, če bo mogoče, na podružnicah zagotoviti jutranje varstvo.

V podružnični osnovni šoli v Selcih je 87 učencev, od tega 19 prvošolčkov, kar je podobno kot v prejšnjih letih.

ČITALNICO PREUREDILI V UČILNICO

Na matični šoli so med počitnicami izvedli več investicij, ki jih je financirala občina. Zaradi povečanega vpisa v prvi razred so morali zagotoviti dodatno učilnico. Pridobili so jo s preureditvijo čitalnice, v kateri so zazidali prehod v knjižnico in jo na novo opremili za potrebe razreda. »Dodatni prvi razred smo namestili v istem nadstropju skupaj z ostalima prvima razredoma, zaradi česar smo en drugi razred preselili nadstropje višje in posledično en peti razred v dodatno učilnico,« je povedala Čemažarjeva in dodala, da so se z občino dogovorili, da čitalnico odstopijo za dve leti. Nazaj v uporabo so jo namreč pridobili z minulim šolskim letom, ko so jo po ureditvi dodatnih učilnic v mansardi nehali namenjati pouku angleščine. Čitalnica je po besedah ravnateljice lepo zaživel, zato bo treba najti drugačno rešitev za dodatno učilnico, saj jo bodo zaradi povečane generacije potrebovali tudi v prihodnjih letih. »Poiskati bo treba nove in dolgoročne rešitve.

Takole so prvošolci v Železnikih simbolično skočili v šolo.

Dodatno učilnico so dobili s preureditvijo čitalnice.

V jedilnici so izvedli akustično oblogo sten in stropa.

Aleš Jensterle ob povečani plezalni steni

V dogovoru z občino iščemo rešitve za dva oddelka vrtca, ki gostujeta v šoli, s čimer se bosta sprostili učilnici, ki ju namenimo predšolski vzgoji. »

AKUSTIČNA UREDITEV JEDILNICE

Na matični šoli so izvedli tudi akustično oblogo jedilnice. S tem je ta po besedah ravnateljice postala topel prostor, ki omogoča kulturno uživanje hrane pa tudi izvedbo raznih dogodkov in skupinsko delo, kar prej ni bilo mogoče, saj je bil hrup šestkrat prekoračen.

Nekdanjo računalniško učilnico so preuredili v t. i. sejno sobo, namenjeno timskeemu delu, sestankom, izvajanju dodatne strokovne pomoči učencem ... Po navedbah ravnateljice zelo pogrešajo tudi večji prostor za srečevanje in delo učiteljev – zbornico. V drugem nadstropju so tako uredili prostor, namenjen hrambi materiala in pripomočkov za pouk na razredni stopnji ter skupnemu načrtovanju pouka za učiteljice razrednega pouka.

DODATNE PLEZALNE POVRŠINE

V telovadnici so povečali plezalne površine. Teh je zdaj še enkrat več kot prej, saj mala in velika stena skupaj obsegata 122 kvadratnih metrov, pridobili pa so še 17 kvadratnih metrov stranskih plezalnih površin, je pojasnil učitelj športa in trener plezanja Aleš Jensterle. Del denarja jim je prispevala občina, ostalo pa so zbrali v dobrodelni akciji, v kateri so pomagali številni občani, podjetja in društva.

V prihodnje po napovedih ravnateljice nameravajo pridobiti tudi dokumentacijo za prezračevanje šolskih prostorov, dela pa realizirati v roku dveh let. »V načrtu imamo še zaključek lanskega projekta obnove mansarde, saj smo se dogovorili, da ga bomo sklenili z ureditvijo prostorov za poučevanje predmetov s področja tehnike v zahodnem delu šole. Začeli bomo tudi pregled že izdelanih načrtov za preureditev in dograditev prostorov matične šole ter pripravo nove dokumentacije, saj zaposleni nimamo prostorskih pogojev za načrtovanje dela in pripravo na pouk.«

Svetovanje na Ljudski univerzi Škofja Loka

Ste se znašli pred vprašanjem, kako nadaljevati in nadgraditi svojo kariero, pa ne veste, kje začeti, katera izobraževanja izbrati?

Ne skrbite, na Ljudski univerzi Škofja Loka deluje Svetovalno središče, v katerem vam bodo izkušeni svetovalci z veseljem prisluhnili, vam svetovali in vas informirali glede možnosti izobraževanja. Odraslim zagotavljajo svetovanje pri:

- odločanju za izbiro smeri izobraževanja in učenja,
- nadaljevanju vašega izobraževanja,
- načrtovanju osebne in poklicne kariere,
- pripravi osebnih izobraževalnih načrtov,
- različnih izobraževalnih priložnostih ter možnostih sofinanciranja izobraževanja,
- ugotavljanju in dokumentiranju neformalno pridobljenega znanja,
- premagovanju učnih in drugih težav ter ovir, ki so povezane z izobraževanjem,
- načrtovanju in spremljanju vašega učenja,
- samostojnem učenju.

Projekt financira Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, za udeležence svetovanja pa je brezplačen. Izvajajo ga v prostorih **Ljudske univerze v nekdanji vojašnici v Škofji Loki**, kjer poteka svetovanje vsak dan od ponedeljka do petka, poleg tega pa še v vseh treh Lokalnih učnih središčih (LUS) po naslednjem razporedu:

- LUS Gorenja vas - Poljane v Sokolskem domu: vsako prvo sredo v mesecu,
- LUS Žiri v Kulturnem središču Stare Žiri: vsak prvi četrtek v mesecu,
- LUS Železniki v Kulturnem domu Železniki: vsak prvi petek v mesecu.

Obisk je brezplačen, potrebna je le predhodna najava po telefonu (04 506 13 70) ali elektronski pošti (mare.zvan@lu-skofjaloka.si), da se dogovorite za termin.

Korenine selškega človeka segajo globoko

V Selcih so konec junija praznovali 1050-letnico vasi in odprli spominski park.

ANA ŠUBIC

V Selcih so konec junija pripravili osrednjo prireditev ob 1050-letnici prve pisne omembe vasi v darilni listini z dne 30. junija 973, ko je nemški cesar Oton II. poklonil loško ozemlje škofu Abrahamu. Hkrati so slovesno odprli in blagoslovili na novo urejeno vaško jedro s spominskim parkom in v njem odkrili doprsna kipa duhovnika, politika in pisatelja dr. Janeza Evangelista Kreka ter zgodovinarja dr. Franca Kosa.

»Za nas, domačine, je še kako pomembno, da se zavedamo vrednosti prve pisne omembe območja v najpomembnejšem in hkrati najstarejšem ohranjenem viru, ki se navezuje na Selca in Selško dolino,« je navzoče nagovoril župan Marko Gasser in poudaril pomen ohranjanja kulturne zapuščine prednikov, saj s poznavanjem skupne preteklosti lažje načrtujemo prihodnost za bodoče rodove.

»Korenine selškega človeka segajo globoko. Sedanjost temelji na dolgi in pestri zgodovini, ki nas je globoko zaznamovala in oblikovala,« je dejal slavnostni govornik, predsednik državnega sveta in tudi Selčan Marko Lotrič. Izrazil je zadovoljstvo, da so v Selcih pridobili tudi spominski park, in se zahvalil vsem akterjem, ki so izpeljali ta projekt. »Naj se na spominskem parku spočije oko, naj se v njem sklepajo nova prija-

V Selcih so ob 1050-letnici kraja pridobili urejeno vaško jedro s spominskim parkom, v katerem sta za zdaj kipa dr. Janeza Evangelista Kreka in dr. Franca Kosa. / Foto: Tina Dokl

teljstva, predvsem pa naj nam bo koristen opomin, kaj vse lahko dosežemo, če nas vodijo plemeniti cilji,« je pristavil Lotrič.

Zamisel o ureditvi vaškega jedra se je porodila pred petimi leti. Kot je pojasnil predsednik Krajevne skupnosti (KS) Selca Peter Krek, so se po porušitvi starega gasilskega doma krajanji odločili, da želijo v vasi nekaj lepega, in tako so na tem mestu uredili spominski park za službanih Selčanov. V njem želijo vaščani dati posebno mesto rojakom, ki so zaznamovali življenje na Selškem ali

v širšem slovenskem prostoru. Tako so postavili pet marmornatih podstavkov za doprsne kipe, prva dva pa so namenili dr. Kreku in dr. Kosu, ki so ju prepoznali kot najpomembnejša moža. »Oba sta ustvarila veliko, naj tudi nam dajeta zgled s svojo pokončnostjo, zvestobo in pogumom,« je med drugim dejal upokojeni nadškof Anton Stres, ki je blagoslovil spominski park in kipa.

Vaško jedro, ki sta ga sofinancirala KS Selca in Občina Železniki, so uredili po zasnovi arhitekta Bojana Rihtaršiča, izdelavo kipov so zaupali kiparju Metodu Frlicu. V parku, ki obsega približno sto kvadratnih metrov, je tudi pitnik, prav tako Frličevo delo, motiv za oblikovanje pa je bila pripovedka Lojzeta Zupanca Baba prede v zbirki Kamniti most. Poleg tega so v parku zasadili lipo ter postavili klopi in kovano ograjo, kasneje pa je poleg še treh kipov zaslužnih Selčanov predvidena tudi ureditev kolesarnice in kamnitega tlaka.

Slovesnost, ki sta jo priredila KS Selca in Kulturno društvo (KD) dr. Janez Evangelist Krek, je občinstvu postregla tudi s pestrim kulturnim programom, v katerem so nastopili: člani KD, Pihalni orkester Alples, lovski zbor rogistov, folklorna skupina Podružnične šole Selca, Mešani pevski zbor sv. Peter iz Selc, Franc Tušek s Psmijo nočnega čuvaja ...

Rezanje traku: arhitekt Bojan Rihtaršič, župan Marko Gasser, predsednik državnega sveta Marko Lotrič in predsednik KS Selca Peter Krek / Foto: Tina Dokl

Zahvala ob dnevu državnosti in jubileju Selc

V Selcih je ob dnevu državnosti in 1050. obletnici prve pisne omembe vasi potekala zahvalna sveta maša, ki jo je daroval škof Franc Šuštar.

DARJA ŠTIBELJ

V nedeljo, 25. junija, smo se v Selcih s slovesno sveto mašo, ki jo je daroval škof Franc Šuštar, zahvalili ob dnevu državnosti in 1050. obletnici prve pisne omembe vasi Selc v darilni listini leta 973, s katero je cesar Oton II. podelil loške posesti škofu Abrahamu in so v njej prvič omenjeni kraji na Loškem. Freisinški škof Abraham je pomemben tudi zato, ker so bili v njegovem obredniku najdeni Brižinski spomeniki, ki so najstarejši znani ohranjeni zapisi v slovenščini in najstarejši latinični zapis v katerem koli slovanskem jeziku. Ko je torej hodil po naših krajih, se je ljudem želel približati in jih nagovoriti v njihovem jeziku. To pomeni, da selški človek že več kot tisoč let živi v tej dolini. Pomeni pa še nekaj: da je več kot tisoč let veren. Toliko stoletij je vase sprejemal Jezusov nauk o dobroti, pravičnosti, ljubezni in se po njem oblikoval. Toliko stoletij se je hranil s Kruhom življenja, prosil in se zahvaljeval za vse, kar mu je življenje prineslo.

K praznovanju so bila povabljeni vsa društva, ki delujejo v župniji. Slovesnosti so se s svojimi prapori in v uniformah udeležili člani Prostovoljnega gasilskega društva Selca, Prostovoljnega gasilskega društva Železniki, Prostovoljnega gasilskega društva Bukovica, Čebelarskega društva Selška dolina in člani Lovske družine Selca. Sprevod s prapori, narodnimi nošami, duhovniki

Slovesno somaševanje / Foto: Urška Bernik

rojaki in škofom Francem Šuštarjem je šel izpred župnišča v cerkev. Slovesna sv. maša se je nadaljevala v župnijski cerkvi sv. Petra, kjer sta poleg škofa, domačega župnika Damjana Prošta in duhovnega pomočnika Cristiana Balinta somaševala še domačin Jernej Marenk in dr. Metod Benedik. Slovesne maše pa so se poleg ostalih vernikov selške župnije udeležili še povabljeni gostje, in sicer Marko Lotrič, predsednik Državnega sveta Republike Slovenije, s soprogo, župan Marko Gasser, predsednik Krajevne skupnosti Selca Peter Krek s so-

progo, nekdanji minister Janez Božič s soprogo, poslanec Janez Žakelj s soprogo, direktor Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije Jernej Hudolin, redovnici, ki izhajata iz selške župnije, s. Jana Rovtar in s. Mateja Demšar, nekateri člani občinskega sveta ter ključarja Janez Thaler in Matej Tušek.

Slovesnost so s svojim petjem obogatili člani Mešanega pevskega zbora sv. Peter Selca. Po končani sv. maši pa so sodelavke Karitas s pomočjo mladih delile pijačo in pecivo, ki so ga napekle pridne gospodinje.

POGREBNIK

z vami že 30 let

NOVO

poslovna enota:

Šutna 11, 4209 Žabnica

www.pogrebnik.si

Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gorenjskem

24 URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:

041 624 685

ZA CELOTNO OBMOČJE OBČINE ŽELEZNIKI

Za tradicijo klekljanja se ni bati

V Železnikih so med 29. junijem in 2. julijem potekali 61. Čipkarski dnevi.

ANA ŠUBIC

Predsednik Turističnega društva Železniki Tomaž Weiffenbach je bil po 61. Čipkarskih dnevih zadovoljen. »Tradicija klekljanja v Železnikih ostaja. Če klekljamo že več kot 140 let, se ni bati, da ne bi klekljali še naprej,« je zagotovil. »Brez spoštovanja zgodovine ter ohranjanja radovednosti in ustvarjalnosti, ki jih premorejo naše klekljarice, bi ta čudoviti svet umetnostne obrti in ročnih del že zdavnaj utonil v pozabo,« pa je poudaril župan Marko Gasser.

Klekljarska ustvarjalnica za otroke / Foto: Simon Benedičič

Festival je ponudil vrsto dogodkov, najpomembnejše na zadnji dan. Na trgu pred plavžem so se na klekljarskem tekmovanju pomerili odrasli – dvanajst klekljaric in en klekljar, ki so klekljali ptice po vzorcu Jane Rihtaršič. Komisijo so sestavljale Mici Koblar, Marjana Trpin in Anka Burjek. Prvo mesto so dodelile Miri Guzelj s Hlevnega Vrha (občina Logatec), drugo Mariji Kosmač iz Spodnje Idrije in tretje Tini Dolinar iz Šentjošta. Med domačimi tekmovalkami se je najbolj izkazala Neža Rejc na petem mestu.

Še pred odraslimi pa so za kleklje poprijeli otroci. Na tokratni klekljarski ustvarjalnici je klekljalo 33 otrok, večinoma iz Čipkarske šole (ČŠ) Železniki, ki so ustvarjali ptičke različnih barv, prav tako po vzorcu Rihtaršičeve. Na koncu so jih pritrdili na likovni izdelek z motivom drevesa. Kot je pojasnila vodja ČŠ Železniki Irena Benedičič, naj bi končni izdelek uokvirili in sčasoma v šoli postavili galerijo izdelkov s klekljarskih ustvarjalnic na Čipkarskih dnevih.

Klekljane izdelke je bilo vse dni možno občudovati na razstavah v kulturnem domu in galeriji muzeja, kjer so bile na ogled mojstrovine domačih klekljaric in njihovih prijateljic od drugod, letos tudi iz hrvaškega kraja Sikirevci, ter čipke, ki so nastale pod spretnimi rokami mladih iz ČŠ Železniki.

Kot je dejal Weiffenbach, je festival tudi tokrat ponudil program za vse generacije: od tržnice s predstavitev domačih obrti, kulturnega programa in prikaza kovanja žebeljev do otroškega živ žava, športnih dogodkov, veselic ... V program so se aktivno vključili tudi člani Lovske družine Železniki – v želji obiskovalcem približati lovstvo, hkrati pa so jim ponudili tudi divjačinski golaž in lovski burger.

Izkazale so se tudi domače gasilke

V Davči je potekalo 35. srečanje članic Gasilske zveze Gorenjske.

ANA ŠUBIC

V sklopu Dneva teric je v Davči tretjo soboto v avgustu potekalo 35. srečanje članic Gasilske zveze (GZ) Gorenjske, ki ga je priredilo Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Davča v sodelovanju z GZ Škofja Loka in GZ Gorenjske. Namen srečanja je druženje in spoznavanje gasilk s cele Gorenjske. Srečanje je spremljal tudi tekmovalni del, v katerem je 28 petčlanskih ekip preizkusilo teoretično znanje o gasilstvu in poznavanje PGD Davča in Davče nasploh, v praktičnem delu pa sta sledili še dve gasilski vaji: s hidrantom in vaja raznoterosti. Prvo mesto je osvojila ekipa PGD Besnica, za njo pa sta se uvrstili ekipi PGD Davča 1 in PGD Selca. PGD Davča sta zastopali še dve ekipi, ki sta se uvrstili na sedmo in deseto mesto, iz občine Železniki pa so sodelovale še članice PGD Železniki, ki so bile trinajste. Srečanje so dodatno popestrili gasilci iz GZ Cerkno, ki so prikazali postavitev pahljače s prostostoječimi lestvami.

PGD Davča so zastopale tri ekipe članic. / Foto: Tim Jauh

Obudili stare običaje predelave lanu

Na letošnjem Dnevu teric v Davči so prvič prikazali tudi gođenje lanu.

ANA ŠUBIC

Turistično društvo (TD) Davča je tretji konec tedna v avgustu že tradicionalno povabilo na domačijo pr' Vrhovc – na 37. Dan teric. Dvodnevna prireditve se je začela v soboto s srečanjem članic Gasilske zveze Gorenjske, hkrati so na skednju predvajali dokumentarni film Od bilke do platna, nato pa je sledila veselica. Z njo so sklenili tudi pestro nedeljsko dogajanje. To se je začelo s kulturnim programom, ki so ga obogatili železnikarski godbeniki in mažoretke ter glasbena točka davških in soriških fantov pod vodstvom Marka Bevka, nato pa so domačini v etnografskem delu prireditve na starih orodjih prikazali proces predelave lanu.

Predsednik TD Davča Jaka Primožič je poudaril, da se mu zdi zelo pomembno

ohranjati to tradicijo. »Naši predniki so v to vložili ogromno časa. Šlo je za garaško in dolgotrajno delo, poleg tega pa se v njem skriva ogromno znanja. S takim dogodkom pa lahko prikažemo to znanje tudi generacijam za nami, ki sicer tega ne bi mogle videti.«

Tokrat so prvič predstavili gođenje lanu, kar pomeni, da so ga nekoč za približno tri tedne razprostrli na travnik, da je postal goden oz. primeren za nadaljnjo obdelavo. Sledilo je sušenje v laneni jami, nato pa so terice prikazale trenje lanu. Najbolj prevzetni terici so vaški fantje na trlico navezali umetnega moškega. Prikazali so tudi stare igre in ostale postopke: od mikanja oz. česanja prediva, predenja na kolovratu, pranja in navijanja štren do tkanja platna na statvah in izdelave lanenih vrvi, vrtanja lesenih cevi za vodo ...

Tericam so tudi tokrat ponagajali vaški fantje.

Izdelovanje lanenih vrvi / Foto: Ana Šubic

Prireditve je privabila mnogo obiskovalcev. »Na Dan teric pridem večkrat. Privabijo me svež zrak, zanimiv program in druženje,« je povedala Cvetka Pagon iz okolice Cerkna. Jožica Pošebal iz Ljubljane pa je po rodu iz Davče in na Dan teric, če se le da, pride vsako leto. Spominja se, da so pred šestdesetimi leti v Davči še sejali lan, kako je njen oče tkal, mama pa predla ... Na prireditvi je z velikim zanimanjem opazovala prikaze, pri katerih sta sodelovala tudi njena sestra in nečak.

Jaka Primožič je poudaril, da članom TD pri izvedbi Dneva teric zelo pomagajo člani PGD Davča in drugi krajanji – praktično cela vas, hvaležni pa so tudi za podporo številnih sponzorjev in donatorjev.

Na Zalem Logu bo dišalo po zelju

Zali Log je že od nekdaj znan po zelju, zato se tudi v našem kulturnem in turističnem društvu trudimo ohraniti tradicijo pridelave zelja. Članice društva vsako leto poskrbijo, da se na njivi, ki jo ima društvo v najemu, pridela nekaj zeljnatih glav. Seveda vsako leto upamo, da bo letina zelja dobra, ker ga nekaj porabimo za potrebe etnološko-kulinarične prireditve Praznik zelja, ki jo že tradicionalno prirejamo v septembru. Priprave so v polnem teku, ker si želimo pripraviti čim bolj pester zabavno-kulinarični program. Vabimo vas, da od 22. do 24. septembra obiščete našo »Deželico sence in zelja« in se nam pridružite na Prazniku zelja. [Klavdija Škulj](#)

Praznik drobnice na Škofjeloškem

V soboto, 9. septembra, med 10. in 17. uro bo v Sorici (na parkirišču zraven gostišča Macesen) potekal Praznik drobnice na Škofjeloškem, ki ga v sodelovanju s partnerji prireja Razvojna agencija Sora (RAS). Ob 10.30 se bo začelo 21. državno tekmovanje v striženju ovc, sicer pa bo, kot so napovedali na RAS, na prireditvi predstavljeno vse, kar je povezano z rejo drobnice: volna in volneni izdelki, mesni in mlečni proizvodi, jedi iz drobnice, predelava volne: česanje, predenje, pletenje in polstenje, obeta se tudi prikaz dela ovčarskega psa z ovcami. Podrobnejši program je na voljo na spletni strani <https://www.ra-sora.si/>. [A. Š.](#)

Trideset let festivala Krawal

Čeprav je festival na začetku med ljudmi, ki jim taka glasba »ne gre v uho«, povzročal kar nekaj negodovanja, je danes Krawal v lokalni skupnosti zelo dobro sprejet in je postal že kar zasidrana tradicija.

KLARA MRAK, FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

V letošnjem letu je Festival težke in hrupne glasbe Krawal praznoval tridesetletnico obstoja. V vseh letih je na njem nastopilo več kot 300 glasbenih skupin iz Slovenije, Evrope, Azije ter Avstralije. Krawal zajema glasbene žanre vse od različnih zvrsti metala, hardcora, hardroka, panka, rapa, drum'n'bassa, elektronike in etna. Veliko domačih glasbenih skupin je prav na Krawalu doživelo svoj prvi nastop.

Festival je od svojih začetkov v kinu Obzorje Železniki v letu 1994 napredoval in se razširil v kozolec, nato pa še pod šotor na jaso na Jesenovcu, kjer se odvija zadnjih nekaj let. Za organizacijo skrbijo prostovoljci Kulturnega društva Rov s prijatelji in podporniki, ki se vsako leto trudijo za dovršeno organizacijo in izvedbo festivala. Celoten izkupiček letošnjega festivala so namenili žrtvam poplav. Na prizorišča dogajanja so postavili skrinjice, v katere so lahko obiskovalci darovali prostovoljne prispevke.

Dogajanje v sklopu letošnjega obletnega festivala se je začelo v soboto, 12. avgusta, s slavnostno akademijo v Kulturnem domu Železniki in odprtjem razstave Vizualni Krawal skozi čas, slavnostni govornik je bil dr. Raj-

Nova lokalna zasedba Kejbele Ensamble iz Sorice

ko Muršič. »Festival je edini te vrste v tem okolju in tudi širše, tako kot tudi Kulturno društvo Rov Železniki s svojim delovanjem ključno skrbi za razvoj alternativne glasbe, kulture v širšem okolju. To je možno zaradi vrlin, ki ste jim člani društva zvesti že trideset let: vztrajnost, prostovoljstvo, sprejemanje in vključevanje raznolikosti, zavezanost svojim načelom in vizijam,« je na slavnostni akademiji povedal župan Marko Gasser, ki je snovalcem čestital ob 30-letnici in tudi ob letošnjem pre-

jemu občinskega priznanja. Razstava Vizualni Krawal skozi čas bo septembra na ogled na hodniku Občine Železniki, v decembru v galeriji Muzeja Železniki, oktobra in novembra pa bo potovala po klubih po Sloveniji, kjer se bodo vrstili koncerti različnih skupin.

V petek so za glasno in hrupno glasbo poskrbeli Rok'n'Vane, Kejbele ensemble, Enštalc, Repetitor, Kamra, 3=Pjančki in Helahirn. Vsi omenjeni izvajalci so doma iz okolice Železnikov in nekateri sodelujejo na festivalu že od začetka nastanka. Zvezde petkovega večera so bili beograjski Repetitor, Kamra prihaja z Bleda. Prav vsi nastopajoči so poskrbeli za obilico zabave na odru in pod njim. V soboto pa so za udarno glasbo poskrbeli Riodario, Drotthehammer in Liquid supercharge (omenjene tri skupine prihajajo iz Pulja), brazilski Escória, novomeški Tavžntroža, Mean machine iz Barcelone ter domači skupini Disdrug in Kavekanem.

Dobro obiskane so bile tudi tri delavnice spremljevalnega programa. Na četrtkovi so udeleženci spoznali, kako nastaja glasba, Darja Vrana je imela delavnico divje hrane, Katka Žbogar, ki se bori proti digitalni zasvojenosti, pa je pripravila delavnico tehnike polstenja, otroci so hodili s hoduljami in še marsikaj zanimivega so uganjali.

Igrali so na prvem Krawalu in zdaj še na tridesetem; pa na marsikaterem vmes tudi. Jure Tarfila - Štalc, Anton Globočnik, Uroš Koblar - Mažic, Vili Šmid in Klemen Markelj - Vane.

Nastopajoči na koncertu cerkvene in klasične glasbe / Foto: Miro Pintar

Groharjev teden

Letošnji Groharjev teden so soustvarjali glasbeniki iz Sorice in okolice ter slikar Mohor Kejžar.

ANA ŠUBIC

V Sorici je v sklopu 36. Groharjevega tedna, ki ga prireja Prosvetno društvo Ivan Grohar, drugo soboto v juniju potekal voden ogled zunanjih poslikav proti Soriški planini z avtorjem, domačim akademskim slikarjem Mohorjem Kejžarjem, zvečer pa je sledil še Groharjev koncert v župnijski cerkvi. Predsednica društva Helena Omrzu je poudarila, da je bil program, ki so ga kreirali glasbeniki iz Sorice in okolice ter omenjeni slikar, izjemno kakovosten.

Udeleženci pohoda so se zbrali pred Groharjevo hišo, kjer so na zidu Kejžarjevega ateljeja videli prvi dve poslikavi, naslednjo na zidu podružnične šole Sorica, nato pa so se namenili proti gozdovom nad vasjo, kjer je Kejžar ustvaril edinstvene poslikave na skalah, ki od letošnje pomladi privabljajo obiskovalce od blizu in daleč. Poslikal je tri skale, na njih pa upodobil roko, lepoto ženskih oči in ženska usta s prstom čez ustnice, ki obiskovalce pozivajo k tišini. Če morda razmišljate o ogledu poslikav: ena je na Štentlarjevem ovinku, druga spodaj v Grobah, tretja pa nekoliko višje v gozdu.

Zvečer je cerkev sv. Nikolaja gostila koncert cerkvene in klasične glasbe, ki ga je zasnovala Bernarda Kejžar, nad točkami učencev Glasbene šole Škofja Loka pa je bdela Anja Fučak Dolinar. Za slovesen uvod in zaključek sta poskrbela organist prof. Tone Potočnik in trobentač Orkestra Slovenske filharmonije Franc Kosem. Obiskovalce so navdušili tudi ostali nastopajoči: solistka Klara Koder, ansambel flavtistik v sestavi Dora Jelenc, Kristina Kejžar, Marija Globočnik, Agata Rant, Hana Rihtaršič, Terezija Šubic, Ema Demšar, Anika Čemažar in Anja Fučak Dolinar, kvintet klarinetov v sestavi Nina Šturm, Julij Štravs, Loti Gasser, Matevž Kuhar in Žana Gasser, harmonikar Štefan Kejžar ter kitarista Miha Koblar in Tisa Gaser, ki je nastopila tudi v duetu z Emo Demšar. Program je povezovala Tajda Okorn.

Bernarda Kejžar je bila po koncertu zelo zadovoljna: »Izvajanja sakralne in klasične glasbe v prelepem ambientu župnij-

ske cerkve v Sorici že nekaj časa nismo doživeli. Slišali smo celo paleto različnih instrumentov, med lažjimi skladbami so zazvenela zahtevnejša dela, ki sta jih izvajala vrhunska akademska glasbenika in čudovita sopranistka, piko na i pa je dodalo prisrčno druženje obiskovalcev na župnijskem dvorišču po koncertu, ki je trajalo pozno v večer. Od mnogih obiskovalcev je bilo slišati željo, da podoben dogodek še kdaj ponovimo.«

Ob Groharjevem tednu so načrtovali še folklorno obarvano prireditev Ples nas povezuje, a je odpadla, zato jo bodo izvedli v okviru prireditve Pozdrav jeseni, ki bo v Sorici potekala v nedeljo, 10. septembra.

ŠPORTNE IN TERAPEVTSKE MASAŽE

GIBANJE BREZ OMEJITEV

KLASIČNA, ŠPORTNA
IN TERAPEVTSKA MASAŽA
TRIGGER POINT TERAPIJA
MASAŽA Z VENTUZAMI
KINEZIOTAPING
DRY NEEDLING
ANALIZA TELESNE DRŽE IN VAJE

DELOVNI ČAS PO DOGOVORU

🏠 Češnjica 54, 4228 Železniki

☎ +386 (0) 41 461 916 - Gašper

🌐 www.gsmaaze.com

Drugi festival taljenja na Soriški planini

Poleg domače ekipe Štalca je železo talil še Loški fužinarski ceh.

ANA ŠUBIC

Muzejsko društvo (MD) Železniki je 18. in 19. avgusta izpeljalo 2. Festival taljenja železove rude po 2500 let starih postopkih – tako kot lani na Soriški planini. Potekati bi moral že v začetku avgusta, a so ga zaradi slabega vremena morali za dva tedna zamakniti. »Zaradi tega je bila tudi udeležba talilcev in ko-

vačev malo manjša. Poleg nas je železo talila še skupina Loški fužinarski ceh,« je pojasnil Andrej Bogataj, član ekipe za eksperimentalno arheologijo Štalca, ki deluje v MD Železniki.

Ekipo Štalca se je znova lotila dveh poskusov. V eni glineni peči so talili železovo rudo, ki so ji odstranili prah do 0,8 milimetra. Kot je razložil Bogataj, so po petih urah taljenja dobili kvalitetnega

volka (zmes železa, oglja in žlindre) s 23-odstotnim izkoristkom, kar je zelo lep rezultat. Volka bodo prerezali in primerjali z rezultatom junijskega taljenja na Češnjici, kjer je bil poskus enak, le da niso odstranili prahu. »Pri naših poskusih gre predvsem za izboljševanje izkoristka in kvalitete volka, in ne toliko za količino. Tudi naši prijatelji iz Škofje Loke, ki so talili železo, so dosegli podoben rezultat kakor mi,« je povedal Bogataj.

V drugi peči se je ekipa Štalca lotila prečiščevanja volka z enega od preteklih taljenj. »Namen je bil, da palice oz. ploščice, ki se naredijo iz volka, segrejemo v ognjišču tako, da se železo pretali, nečistoče, ki so v volku, pa na ta način odstranijo. Tako bi bil volk po strukturi bolj kompakten, brez razpok in nečistoč. To je bil prvi poskus takšnega izboljšanja volka, z njim pa smo dobili nekaj informacij in izkušenj, kaj postoriti naslednjič, da bi bil rezultat obetavnejši,« je razložil Bogataj.

Organizatorji so bili veseli lepega odziva obiskovalcev, vključno s tujci, ki so z zanimanjem opazovali dogajanje in si ogledovali njihove pretekle poskuse.

Podiranje peči in izvek volka / Foto: Simon Benedičič

Slikarije Milana Cerarja

Z razstavo Slikarije na moj način se v galeriji Muzeja Železniki predstavlja Milan Cerar.

ANA ŠUBIC

Slikarska razstava Milana Cerarja, ki prihaja z Ljubnega ob Savinji, trenutno pa živi v Kopru, bo v galeriji Muzeja Železniki na ogled še do 22. septembra. Avtor je že v mladih letih rad slikal, kasneje je lepe trenutke v naravi beležil s fotoaparatom, svoj umetniški potencial pa je izkazoval tudi pri delu z lesom. Pred tremi leti se je v Cerarju ponovno prebudila slikarska strast. Kot nam je zaupal, je znova začel slikati na spodbudo prijatelja iz Železnikov, fotografskega mojstra Aleksandra Čufarja. Ta je Cerarja opogumil tudi, naj svoje slike predstavi javnosti, razstava v Železnikih pa je njegova prva. Naslovil jo je Slikarije na moj način.

»Milan Cerar je človek mnogoterih talentov in prav v vseh dosega zavidljiv nivo,« ga je v spremnem besedilu k razstavi opi-

Slikarska razstava Milana Cerarja bo na ogled do 22. septembra. / Foto: Simon Benedičič

sal Čufar. Slike Milana Cerarja so raznovrstnih žanrov in tehnik. »Pri svojem delu ima najraje oljne barve, zelo domač pa je tudi v akvarelu in suhih pastelnih barvicah. Vidi se, da je velik ljubitelj narave, njegove upodobitve živali so pravi biseri,« je poudaril Čufar. Na razstavi je mogoče videti tudi slike z obmorsko tematiko, pokrajino, z motivi starih hiš z Ljubnega ...

Ohranimo soriški narečni govor

Poznate soriški narečni govor oziroma dajgarsko govorico?

JAVNI ZAVOD RATITOVEC

Gre za pomemben element živega kulturnega izročila oziroma nesnovne kulturne dediščine prednikov zgornjega dela Selške doline, ki se je tod ohranjal skozi stoletja, danes pa ga aktivno govori le še peščica ljudi, zato je želja prebivalcev, lokalne skupnosti, raziskovalcev in širših predstavnikov domačih in mednarodnih kulturnih ter izobraževalnih institucij, da se narečni govor ohrani ter da se današnjim govorcem dodajo vzvodi za njegovo spoznavanje in revitalizacijo.

S tem namenom je bil letos govor že umeščen v register nesnovne kulturne dediščine Slovenije, s strani Ministrstva za kulturo pa je projekt z naslovom Ohranimo soriški narečni govor že uspešno pridobil prva finančna sredstva, s katerimi se predvideva izvedba večjega števila delavnic in samostojnih dogodkov spoznavanja narečnega govora, izdelava in nadgradnja knjižnega priročnika Longa conga in vzpostavitev digitalnega slovarja, ki bo dostopen na spletni strani www.sorica.si. Pri izvajanju projektnih aktivnosti bo poleg domačinov in govorcev sodelovala

Izsek iz knjižice Longa conga, katere znanje bodo člani projektne skupine nadgradili z namenom izdelave novega jezikovnega priročnika. / Foto: Miha Markelj

la še širše lokalna skupnost, tako Javni zavod Ratitovec, Občina Železniki, Osnovna šola Železniki s podružnično šolo v Sorici in Turistično društvo Sorica, ki je vodilni partner in prijavitelj projekta. Z namenom izvajanja aktivnosti je bila oblikovana tudi interdisciplinarna projektna skupina, ki jo sestavljajo: ddr. Miha Markelj, Polona Golija, Katja Mohorič Bonča, Boris Jensterle,

Anja Burger in Monika Gasser ter dva mednarodna strokovnjaka Luis Thomas Prader in dr. Andrew D. Hoffman. Želja je, da se soriški narečni govor, ki se je skozi stoletja razvijal in ohranjal na območju zgornjega dela Selške doline in se v obliki tako imenovane dajgarske govorice oziroma drfarške šprae govori še danes, ohrani tudi za prihodnje rodove.

Zgodbe muzejskih predmetov: Burkle

KATJA MOHORIČ BONČA,
MUZEJ ŽELEZNIKI

IME PREDMETA:
burkle, inv. št. 252

OPIS PREDMETA

1. material in tehnika: železo, les
2. dolžina = 21 cm, širina = 13,5 cm, dolžina z ročajem = 90 cm
3. leto prihoda v muzej: 1968

Prvi zabeleženi predmeti muzejske zbirke v Železnikih segajo v leto 1965, kar pomeni začetek organizirane muzejske dejavnosti v kraju. S prvo skupino pred-

metov, ki so prišli v muzej, so prišle tudi burkle. Te so pripomoček za dviganje, postavljanje in prestavljanje loncev pri kuhanju v krušni peči. So del notranje opreme starejših tipov kuhinj. Stale so v bližini kurišča peči, kjer sta bili običajno tudi grebla in lopar. Burkle so sestavljene iz železnega prijemala, ki objame lonec, in lesenega držala. Za različno velike lonce se uporabljajo različno velike burkle. Pogosto so burkle uporabljali tudi za premikanje gorečih drv in butar v krušni peči. Predstavljene burkle so neznanega izvora, zelo verjetno pa so izdelek domače proizvodnje.

Burkle / Foto: Katja Mohorič Bonča

Vabljeni k sodelovanju pri popisu starih hišnih imen

Letos popis hišnih imen nadaljujemo na območju vasi Selca.

KRISTINA MIKLAVČIČ, VODJA PROJEKTA RAZVOJNA AGENCIJA SORA

Hišna imena so se kot del kulturne dediščine naših krajev izoblikovala na podlagi značilnosti določenega območja, narečnih posebnosti, prebivalcev, ki tu živijo, in njihovih dejavnosti. Zanimivo je, da se na podeželskih območjih ljudje bolje poznajo po hišnih imenih kot po priimkih, kljub temu pa določena imena izginjajo iz vsakdanjega govora oz. so že pozabljena. Z namenom, da preprečimo njihovo izginotje in da razširi-

mo uporabo hišnih imen, smo v okviru projekta »Stara hišna imena – obraz dediščine naših krajev« ob sofinanciranju Občine Železniki in strokovni podpori Razvojne agencije Zgornje Gorenjske v preteklih sedmih letih že opravili podroben pregled nekdanjih in današnjih hišnih imen. Preverili smo njihovo pojavljanje v zgodovinskih virih in uporabo v narečnem govoru med domačini v 17 vaseh občine in pri tem popisali več kot 450 imen; od tega jih je 412 takih, ki so med ljudmi še »živa« oz. jih za posamezne domačije še poznajo. Letos popis hišnih imen nadaljujemo na območju vasi Selca.

Ob zaključku popisa bodo zainteresirani lastniki hiš, tako kot v prejšnjih popisih, prejeli tudi glinene tablice z napisom hišnega imena v narečju, vsi zbrani podatki bodo evidentirani v spletnem leksikonu www.hisnaimena.si, izdelana pa bo tudi publikacija z zbranimi hišnimi imeni lanskega in letošnjega popisa in posebnostmi na to temo.

Če kot krajan Selc poznate kakšno zanimivo zgodbo tako o svojem hišnem imenu kot tudi o drugih imenih omenjene vasi, razpolagate s fotografijami domačij ali celo poznate razlago, kako je ime nastalo, in ste pripravljeni te podatke deliti z drugimi ter s tem prispevati tudi k vsebini publikacije o hišnih imenih, vas pozivamo k sodelovanju.

Ker verjamemo, da tudi za vas hišna imena predstavljajo pomemben del lokalne identitete, vas vabimo, da nas kontaktirate na e-naslovu kristina.miklavcic@ra-sora.si, po tel. št. 04/ 50 60 225 ali se osebno zglasite na Razvojni agenciji Sora, Poljanska cesta 2, Škofja Loka.

Pri Blašču v Dolenji vasi, ki je zadnja od že popisanih vasi

Še kdaj si želi obiskati Brezje

Ana Nastran, Megušarjeva Ančka iz Železnikov, je konec julija v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka praznovala 104. rojstni dan.

VILMA STANOVNIK

Ana Nastran je že nekaj let najstarejša stanovalka v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka, tam pa prebiva od decembra leta 2015. Do takrat je namreč živela v svoji hiši na Trnju v Železnikih. Rojstni dan, ki ga praznuje 30. julija, je letos prvič pričakala v postelji, saj je spomladi pri padcu zlomila kolk in morala je na operacijo. V imenu Centra slepih, slabovidnih in starejših ji je voščila direktorica Silva Košnjek, s katero sta zarezali v rojstnodnevno torto, čestitke z željami po zdravju in prekrasen šopek pa ji je z Občine Železniki prinesla Lili Tolar. Na vprašanje, kako se počuti, je povedala, da če ne bo slabše, ji še umreti ne bo treba. Sicer pa se Ana Nastran že veseli, da bo po operaciji toliko okrevala, da bo – po tradiciji – spet lahko obiskala Brezje.

Kot vedno je bila Ana Nastran vesela čestitk iz domačih Železnikov, ki jih je prinesla tudi Lili Tolar. / Foto: Gorazd Kavčič

Tradicionalna slovesnost Pomni, dolina

Pri Plečnikovem spomeniku v Dolenji vasi je bila sredi julija slovesnost Pomni, dolina. Spomenik je posvečen 338 padlim borcev in žrtvam fašističnega nasilja iz Selške doline ter 19 talcem iz begunjskih zaporov, ki jih je okupator na tem mestu ustrelil 14. julija leta 1943.

KLARA MRAK

Združenje borcev za vrednote NOB Škofja Loka in Krajevna organizacija Združenja borcev za vrednote NOB Železniki sta tudi letos organizirala tradicionalno slovesnost Pomni, dolina: v spomin na ustanovitev Prešernove brigade, slovenski odpor in žrtve okupatorja.

Slavnostni govornik je bil dr. Martin Premk, poslanec Gibanja Svoboda. »Moramo se boriti proti lažem, ki jih nekateri sejejo, da bi izkoriščali zgodovino za politične namene in s tem ustvarjali sovraštvo. Že s tem se borimo za svobodo, za vrednote, za kakršne so se borili naši predniki. Tudi mi lahko zberemo pogum in odločnost, da se upremo sovraštvu in nasilju. To smo nenazadnje dolžni vsem našim prednikom, ki so za vrednote, kot so bratstvo, tovarštvo in svoboda, dali svoja življenja,« je poudaril Premk.

V lanskem letu je občina napovedala začetek obnovitvenih del na spomeniku. Zdaj so končana, spomenik je obnovljen. O tem je spregovoril Jernej Bešter, predsednik Krajevné skupnosti (KS) Dolenja vas. »Dolga leta je za spomenik skrbela družina Lušina iz Dolenje vasi, po domače Verbankovi, za kar smo jim zelo hvaležni. Ko je oče Franc obnemogel, smo se dogovorili, da dela in skrb prevzame KS Dolenja vas. Na Občino

Plečnikov spomenik v Dolenji vasi je bil lani prenovljen, zdaj si želijo tudi obnove brezovega drevoreda. / Foto: Gorazd Kavčič

Na slovesnosti je spregovoril tudi Jernej Bešter, predsednik Krajevné skupnosti Dolenja vas. / Foto: Gorazd Kavčič

Železniki sem dal pobudo za obnovo spomenika že leta 2004. Oblikovala se je delovna skupina predstavnika Občine Železniki, KS Dolenja vas, člana Zveze borcev NOB, strokovni del pa pokrivata arhitekta Bojan Rihtaršič in Jernej Hudolin, direktor Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Leta 2021 se je občina prijavila na razpis za nepovratna sredstva v ta namen na ministrstvo za kulturo in bila uspešna. K sofinanciranju je pristopila tudi občina in lani realizirala obnovo. Zaščitili so lesene dele ostrešja, kritino, očistili spomenik, obnovili napise in uredili okolico z odvodnjavanjem,« je povedal Bešter.

29
let tradicije

POGREBNE STORITVE

hipnos d.o.o.

tel.: 051 / 620 699

**24-URNA POGREBNA
SLUŽBA NA OBMOČJU
ŽELEZNIKOV Z OKOLICO**

www.hipnos.si
hipnos@hipnos.si

Dobrodelni na Soriški planini

ALENKA BRUN

Na Soriški planini so letošnjo poletno sezono sklenili na zadnji avgustovski konec tedna – tudi dobrodelno: najprej s sobotno Rock planino, kjer so izkupiček od prodanih vstopnic namenili prizadetim v poplavih, v nedeljo pa je sledilo nadaljevanje z vodenim pohodom ob rapalski meji in Majerskim smenjem. Zaplesali in zapeli so soriški otroci, zaigrale so harmonike iz orkestra Niko iz Železnikov, zabavali so se tudi najmlajši. Popoldne je na glavnem odru nastopil narodno-zabavni ansambel Igor in zlati zvoki, na prireditvi pa se je ustavila tudi dobrodelna (Pahorjeva) katra.

Obetale so tudi jedi z nedeljskega menija, ki so jih obiskovalci lahko okušali v prireditvenem šotoru. Kuhali so trije prepoznatljivi lokalni kuharski šefi: Jože Godec (Sunrose 7), Primož Pintar (Gostišče Tolc) in Luka Čufar (Penzion in gostišče Lajnar). Na meniju so bile predjedi, glavne jedi in sladice. Okusi niso razočarali, opazili pa smo, da so šla obiskovalcem v slast predvsem telečja jetrca s polento in gobami.

Polona Golija, predsednica Turističnega društva Sorica in direktorica Turističnega centra Soriška planina, organizatorja tokratnega dogodka, nam je na kratko orisala poletno turistično sezono: »Ravno ko je bil desetdnevni višek za kampiranje in pohodništvo, so bile poplave. Tako da je bil upad kampistov v tem času kar velik. Načeloma lahko rečem, da

Za okusno kosilo so poskrbeli: domačina Primož Pintar in Luka Čufar ter kuharski kolega iz Bohinja Jože Godec. / Foto: Alenka Brun

Gasilska fotografija nastopajočih najmlajših / Foto: Alenka Brun

Polona Golija / Foto: Alenka Brun

GORENJSKI GLAS V VSAK DOM NA GORENJSKEM

14 dni brezplačnega časopisa

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Podatke za dostavo pošljite na narocnine@g-glas.si ali pokličite 051/682 217. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in predstavili pogoje za naročnino.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik. Prav tako ne morejo sodelovati tisti, ki so obdobje brezplačne naročnine v zadnjem letu že izkoristili.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

je letošnja sezona primerljiva z lanskoletno, se pa pozna, da nam vreme letos res ni bilo naklonjeno. Kar je bilo lepega vremena, je pa podobno kot ostala leta. « V jeseni načrtujejo še dva pohoda po rapalski meji, novembra kulinarčni večer, sedežnica bo obratovala ob koncih tedna še do konca septembra, potem počasi začenjajo priprave na zimo, je še dodala. Za dobrodelne namene pa so na dvodnevem dogajanju skupaj – izkupiček od vstopnic in obiska katre – zbrali kar 3897,82 evra.

Burgerji za dober namen

Z dobrodelno peko burgerjev so za pomoč poplavljenim zbrali več kot 4600 evrov.

ANA ŠUBIC

Zadnjo soboto v avgustu je na tržnem prostoru na Češnjici za-
dišalo po burgerjih, ki so jih trije prijatelji – Mirsad Babača in
Urban Dolenc iz Železnikov ter Gašper Tolar iz Dražgoš – pekli
za dober namen. Vsi trije se zelo radi ukvarjajo s pripravo
burgerjev in tudi ostale hrane, od nedavnega na skupni poti
pod znamko Valhalla food. Njihov prvi dogodek je bil prav
dobrodelna peka burgerjev, ki je odlično uspela. Z izkupičk-
om od prodaje so namreč zbrali natanko 4653,54 evra. Denar
bodo preko organizacije Humanitarček namenili za pomoč
prizadetim v poplavih.

»Hrana, ki jo pripravljamo, v naši dolini še ni preveč poznana,
zato smo se odločili, da poleg predstavitve naredimo še nekaj
dobrega za ljudi, ki so bili žrtve ujme v avgustu,« je pojasnil
Gašper Tolar. »Odziv obiskovalcev je bil neverjeten. Spekli smo
približno štiristo burgerjev in še sto mini hot-dogov. Spekli bi
jih lahko še več, a smo predčasno vse razprodali,« je dodal.
Obiskovalcem so ponudili tri različne burgerje; razlikovali so
se po omakah, ki so jih pripravili sami, in vrstah zelenjave.

Mirsad Babača, Urban Dolenc in Gašper Tolar so predstavili svoje
burgerje, izkupiček pa so namenili prizadetim v poplavih.

/ Foto: Simon Benedičič

Fantje so hvaležni vsem, ki so jim pomagali izpeljati dogo-
dek, še zlasti pa Mesarstvu Kalan, ki jim je pripravilo meso,
pivovarni Kranjsko pivo, da so obiskovalci lažje počakali na
burgerje, Pekarni Triler za bombetke, Športnemu društvu Zali
Log za »jurčka«, ki je nudil senco, Športnemu društvu Draž-
goše, Občini Železniki in Javnemu zavodu Ratitovec, pa tudi
obiskovalcem, ki so kljub dolgi čakalni vrsti vztrajali in poča-
kali na svoj burger.

Fantje upajo, da bodo kmalu začeli ustvarjati tudi v svoji ku-
hinji, saj nameravajo odpreti lokal na Rudnem.

OTROŠKE IN MLADINSKE SOBE

alples

Zanimive preizkušnje navdušile dirkače

Zmagovalec 10. Rallyja Železniki je bil Avstrijec Simon Wagner, z drugim mestom in zmago v državnem prvenstvu se je izkazal Rok Turk, s tretjim mestom pa je navijače navdušil Boštjan Logar iz Žabnice.

VILMA STANOVNIK

Idriječan Rok Turk ceste relija v okolici Železnikov dobro pozna, s sovoznico Blanko Kacin in avtomobilom Hyundai i20 rally2 pa je bil najhitrejši na uvodnih hitrostnih preizkušnjah, Podlonk in Jamnik.

V tem času se je ogrel avstrijski državni prvak Simon Wagner, ki je s sovoznikom Geraldom Winterjem in avtomobilom Škoda Fabia RS rally2 dobil vseh preostalih sedem preizkušenj, saj je bil kar trikrat najhitrejši na Stari vrh, dobil pa je tudi drugo in tretjo preizkušnjo proti Podlonku ter drugo in tretjo proti Jamniku.

»Tukaj sem tekmoval že pred dvema letoma in bilo mi je zelo všeč. Vse tri preizkušnje so bile zelo atraktivne, všeč mi je vzdušje, zato rad pridem k vam,« je v cilju povedal Simon

Ljubljenec občinstva Boštjan Logar iz Žabnice je s sovoznikom Rokom Gomizeljem in avtomobilom Škoda Fabia rally2 EVO poskrbel za lep rezultat. / Foto: Tina Dokl

VLEČNE KLJUKE

Kvalitetna in hitra montaža

www.her nec.si
info@her nec.si
Tel: 01 362 10 11

Her nec, d. o. o.
Spodnje Pirniče 53 c
1211 Ljubljana Šmartno

Wagner, ki je s sovoznikom Geraldom Winterjem poleg pokalov dobil tudi zlato čipko za skupno zmago.

Absolutne zmage v državnem prvenstvu se je v Železnikih znova veselil Rok Turk, ki je s sovoznico Blanko Kacin za Wagnerjem zaostal 44,8 sekunde.

»Vsako leto rad pridem na reli v Železnike. Tukaj se počutim kot doma, organizatorji vedno naredijo dobro dirko. Vsi novi deli, ki so jih organizatorji letos vključili v dirko, so bili tako rekoč zunajserijski. Hvala bogu smo se rešili ceste v Sorico in smo šli na prave 'brzince'. Zelo dober je del proti Jamniku, pa tudi zadnji, nov del na Starem vrhu je dobro izbran in dirka je bila res super,« je povedal Rok Turk.

Tretje mesto je osvojil Marko Grossi, ki je nastopil z avtomobilom Hyundai i20 R5, za lep rezultat pa je znova poskrbel ljubljenelec občinstva Boštjan Logar iz Žabnice s sovoznikom Rokom Gomizeljem in z avtomobilom Škoda Fabia rally2 EVO. Za Turkom sta zaostala za 3:08 in bila na v skupni uvrstitvi četrta, v točkovanju za državno prvenstvo pa tretja.

»Želim se zahvaliti vsem sponzorjem in pokroviteljem, ki so mi pomagali, da sem spet lahko nastopil,« je po dirki zadovoljen povedal Boštjan Logar.

Sicer pa sta v diviziji 2 slavila Mark Škulj in sovoznica Pia Šumer (Opel Corsa rally4), v diviziji 1 Martin Čendak in Jakob Markežič (Renault Clio rally5), v diviziji 3 pa Vasja Miklavčič in Martin Černigoj (Renault Clio 2.0 RS).

Na Rallyju Železniki je nastopilo 43 domačih posadk, skupno pa 67 oziroma deset več kot lani.

Kot je ob podelitvi pokalov v imenu Športnega društva Omi-kron Plus povedal Marko Kos, se bodo po desetih dobrih prireditvah sedaj odločali, kako bo naprej.

»Ko vidim tekmovalce in gledalce, ki vsako leto radi prihajajo v našo dolino in na griče, bomo tudi v naslednjih letih skušali organizirati nove dobre dirke,« je povedal Marko Kos.

Proti Davči tudi s poniji

Drugo julijsko soboto je Športno društvo (ŠD) Kamikaze iz Železnikov pripravilo že 25. Kolesarsko dirko za zlato čipko.

VILMA STANOVNIK

FOTO: GORAZD KAVČIČ

Progo je najhitreje prevozil Nejc Čenčič (spredaj na sredini), ki je zmagal s časom 32:43.

Po tradiciji je bil start prireditve, na kateri so letos prvič sodelovali tudi tekmovalci s kolesi poni, pred restavracijo Lušina v Železnikih, leteči start pa na mostu na Jesenovcu. Kolesarke in kolesarje je nato čakala 15 kilometrov dolga proga s 580 metri višinske razlike, ki se je končala v Davči na kmetiji pr' Vrhovc. Letos so bili organizatorji iz ŠD Kamikaze zadovoljni, saj so bili reševalci brez dela.

Progo je najhitreje prevozil Nejc Čenčič (Domel), ki je dosegel čas 32:43, tako da rekord proge ostaja 31:33 iz leta 2021. Dru-

go mesto je osvojil Aleš Hren (ŠD Poljane), tretje pa Tim Čadež. Med ženskami je bila najhitrejša Regina Laznik (KK Jan Sport) s časom 45:53, druga je bila Tajda Tolar (Smučarski klub Domel), tretja pa Dragica Habjan (Koloka). V letos novi kategoriji, s ponijem, je prav tako slavil domačin, in sicer Igor Bertoncelj, ki so mu v cilju izmerili čas 50:19. Skupaj je v cilj pripeljalo 75 kolesark in kolesarjev.

»Udeležba na dirki je bila prejšnja leta vsekakor boljša, veseli pa nas dejstvo, da je bilo kar devet udeležencev v ka-

tegoriji do 15 let ter da je bilo v novi kategoriji koles poni, kljub skromni reklami in pozni odločitvi zanj, kar šest udeležencev. To dvoje, predvsem pa zadovoljstvo in spodbudne besede zadovoljnih udeležencev, nam dajejo zadosti motiva za nadaljevanje prireditve v prihodnjih letih. Upamo, da bo tudi cesta skozi Sušo, kjer gradijo zadrževalnik, čim prej gotova. To bo dalo prireditvi dodaten čar in še nekoliko razgibalo traso,« je povedal predsednik ŠD Kamikaze Roman Prezelj.

PLANINSKO DRUŠTVO ZA SELŠKO DOLINO ŽELEZNIKI

Delovanje društva je tudi v letu 2023 razgibano. Največ dela je bilo vložnega v oskrbovanje Krekove koč na Ratitovcu, ki je bila v predsezoni in glavni poletni sezoni kljub burnemu vremenskem dogajanju dobro obiskana. Veliko dela smo vložili v vzdrževanje planinskih poti, za katere skrbi naše društvo. Prav v tem času bomo na že pripravljene kovinske drogove namestili trideset novih smernih tabel.

Vodniški odsek je do sedaj uspešno izvedel **13 planinskih tur** različnih težavnosti. Poleg slovenskih hribov smo bili tudi v italijanskih Dolomitih in na štiridnevem hribolazenju v Bosni. V društvo je včlanjenih **več kot 500 članov**. Ustanavljamo tudi plezalni odsek, ki že deluje na Osnovni šoli (OŠ) Železniki. V ta namen smo že namenili 2000 evrov, in sicer za prenovo plezalne stene v telovadnici OŠ Železniki.

Uspešno smo izvedli vse tradicionalne prireditve: **24. pohod Železniki–Ratitovec–Dražgoše**, **20. turni smuk** in **17. pohod s krpjami Soriška planina–Ratitovec–Prtoč**, **33. srečanje udeležencev rekreativne akcije Prijatelj Ratitovca**, **14. pohod po obhodnici Ratitovca**. Še posebno smo bili aktivni v avgustu, ko je bila izvedena prestavljena osrednja prireditev – **69. izvedba planinske zabave Ratitovec raja**, pa tudi **17. rekreativno kolesarjenje okrog Ratitovca** in **15. pohod bosonogih s Prtočja na Ratitovec**.

Poletno sezono smo zaključili v nedeljo, 3. septembra, z izvedbo **47. septembrskega rekreativnega pohoda na Ratitovec**. Pohod smo popestrili z nastopom opernega pevc Antona Habjana ob spremljavi Nejca Jemca s sinovoma. Z enournim nastopom, v katerem so se predstavili z izvajanjem najlepših slovenskih planinskih pesmi, so navdušili veliko množico obiskovalcev Ratitovca. Dogajanje je popestril še ansambel Kvartet za 5.

Glavna poletna sezona je zaključena, vendar bo Krekova koč odprta **vsak dan še do 10. oktobra**, nato pa ob sobotah, nedeljah in praznikih. Vabljeni na Ratitovec!

Vabljeni ste tudi na planinske pohode, ki jih bo vodniški odsek organiziral po predvidenem razporedu vse do konca leta. **Pripravil Alojz Lotrič**

Machu Picchu ob Kolpi

Taborniki Rodu zelene sreče smo tako kot lani taborili v Gorenji Žagi.

LAURA RANT

Čeprav se lokacija ni spremenila, so bile letošnje dogodivščine čisto drugačne. Zaznamovalo jih je srečanje starih indijanskih ljudstev v slavnem mestu Machu Picchu, kakor smo poimenovali naš tabor. Tekom tedna smo usvajali njihovo kulturo in taborniška znanja. Ena pomembnejših dogodivščin na taborjenju je bivakiranje, dan, ko se odpravimo izven tabora prespat v bivakih. Takole je svojo izkušnjo bivaka, ki je posnemala elemente Republiškega orientacijskega tekmovanja, povzel udeleženec Aljaž Kmetec: »Odhod je bil planiran po kosilu, pred tem pa smo morali odpisati še topoteste. Nato smo se otovorjeni vsak s svojim nahrbtnikom odpravili prenočišču na poti. Trasa je bila speljana po strmih in zaraščenih

Utrinek z letošnjega taborjenja v Gorenji Žagi ob Kolpi / Foto: Luka Kavčič

strminah, polnih brencljev in ostalih žuželk. Ko smo končno prilezli na vrh klanca, nas je tam čakala kontrolna točka s prvo pomočjo, hitrostna etapa in iskanje ranjenca. Po štirih urah smo le prilezli do dnevnega cilja. Tam smo z veliko negodovanja le postavili bivake, za večerjo pa naj bi skuhalo obaro. A tudi to je bilo zelo optimistično, saj so nekateri pozabili kotel, drugim se ni ljubilo, tako da se je na koncu večina sprijaznila s kruhom in krompirjem, pečenim v žerjavici. Vodnika sta nam tudi prišla sporočit novico, ki je bila super za našo moralo – ravno takrat naj bi se tam okrog sprehajala medvedka z mladičem, tako da smo potem morali celo noč stražiti in zganjati hrup. Čeprav se nam je takrat

orientacija zdela kot najhujša nočna mora, pa smo se na koncu vsi strinjali, da le ni bilo tako hudo. Kasneje smo se vsem našim prigodam celo smejali. Taborniške zgodbe niso nujno pravljice za lahko noč, so pa zgodbe o vztrajnosti, iznajdljivosti in nepozabnih življenjskih izkušnjah. Vse osnovnošolce, ki bi želeli soustvarjati takšne zgodbe, vabimo, da postanejo naši člani. Spremljajte naše aktivnosti na društvenih družabnih mrežah in spletni strani ter nas pozdravite na propagandni akciji, ki bo 12. septembra ob 17. uri pri stolpnici Na Kresu 21.

Obveščamo vas še, da bo tradicionalna občinska orientacija drugi konec tedna v oktobru, zato si rezervirajte termin.

Projekt Radi šivamo

VZGOJITELJICA DAMIJANA LEBEN, ANTONOV VRTEC

Celo preteklo šolsko leto smo v vseh starostnih skupinah Antonovega vrtca izvajali projekt Radi šivamo. Gre za poučen in ustvarjalni program, ki otrokom omogoča spoznavanje sveta šivanja in ustvarjanja s tekstilnimi materiali. Otroci so razvijali fino motoriko skozi različne ustvarjalne dejavnosti. Starejši otroci so se naučili šivanja, mlajši pa so izvajali enostavnejše naloge, kot so pretikanje, delo s pretikankami, navijanje volne in igra z naravnimi materiali.

Otroci so razvijali kreativnost in izražali svoje ideje. V starejši skupini so na vsebino pravljice Mojca Pokrajculja najprej narisali kroj, ga prerisali na blago in zašili like, ki so si jih zamislili sami. S šivanimi izdelki so izražali unikatnost in izkušali občutek ponosa ob končanem izdelku. S posebnim veseljem so zašili medvedke, ki jih vsako leto podarimo novosprejetim otrokom ob prvem srečanju.

Projekt je omogočal tudi raziskovanje tekstilnih materialov in spoznavanje različnih vrst tkanin. Otroci so se učili prepoznavati materiale, razlikovati med njimi in razumeti njihovo uporabo v vsakdanjem življenju. Učili so se tudi pomembnih vrednot, kot so skrb za okolje, recikliranje in ponovna uporaba tekstilnih materialov.

Medvedki za novosprejete otroke in liki iz Mojce Pokrajculje

Projekt je bil za otroke nepozabna izkušnja, ki jim je omogočila razvoj številnih veščin in jih navdihnila za ustvarjalnost. Skozi šivanje so se naučili vztrajnosti, spretnosti, sodelovanja, natančnosti ter izražanja domišljije in individualnosti. Poleg tega so veliko pridobili na razvoju finomotorike, ki je izjemno pomembna za različne spretnosti, kot so pisanje, risanje, oblikovanje, razvoj koordinacije oči-roka in druge vsakodnevne aktivnosti.

V vrtcu bomo radi ohranjali tradicijo šivanja, saj je to ena od poti, ki otrokom omogoča, da izražajo svojo kreativnost na edinstven način in razvijajo veščine, ki jim bodo koristile vse življenje.

Prireditve v septembru in oktobru

Sobota, 9. 9. 2023 Sorica (parkirišče pri Macesnu), od 10. do 17. ure

PRAZNIK DROBNICE NA ŠKOFJELOŠKEM IN 21. DRŽAVNO TEKMOVANJE V STRIŽENJU OVC

Razvojna agencija Sora Škofja Loka, T: 04 50 60 220, E: info@ra-sora.si

Nedelja, 10. 9. 2023 Selca, ob 6. uri iz Športnega parka Rovn in ob 10.30 iz centra vasi Selca

GREMO GOR IN GREMO GOR-DOL (NA SV. MIKLAVŽ)

Turistično društvo Selca, T: 031 378 751 E: tdselca@gmail.com

Nedelja, 10. 9. 2023 Sorica (igrišče pred Gostiščem Macesen), ob 15. uri

POZDRAV JESENI

Turistično društvo Sorica, T: 040 565 891, E: polona.golija@gmail.com

Nedelja, 17. 9. 2023 Davča (zbor pred muzejem turističnega društva), ob 10. uri

POHOD PO DAVČI

Turistično društvo Davča, T: 040 150 069

Od 22. do 24. 9. 2022 Zali Log (parkirišče gostilne »Pri Slavcu«)

PRAZNIK ZELJA

Kulturno turistično društvo Zali Log, E: ktd.zalilog@gmail.com

Nedelja 24. 9. 2023 Davča 22, ob 10. uri

DAN ODPRTIH VRAT MUZEJA V DAVČI

Turistično društvo Davča, T: 040 150 069

Petek, 29. september 2023 Galerija Muzeja Železniki, ob 18. uri

SLIKARSKA RAZSTAVA BELEŽKA SPOMINJANJA – KLEMENTINA GOLIJ (NA OGLED DO 28. 10.)

Muzejsko društvo Železniki, Muzej Železniki - Javni zavod Ratitovec, T: 04 514 73 56

Nedelja, 1. 10. 2023 Turistična kmetija pri Štihlnu v Lajšah, ob 12. uri

ETNOGRAFSKA PRIREDITEV KOLINE

Športno kulturno turistično društvo Lajše, T: 041 848 530, Bojan Pfajfar

Teden podeželja na Loškem

V okviru letošnjega Tedna podeželja, ki bo potekal od 7. do 14. oktobra, bomo v sodelovanju s partnerji organizirali strokovni posvet oz. srečanje strokovnih služb z lokalnimi pri/predelovalci, strokovno ekskurzijo s predstavitvijo blagovnih znamk Dobrote Dolenjske in Belokranjsko ter obiski tamkajšnjih kmetij, čebelarsko-kulinarični dogodek, vodenje po Sorici s spoznavanjem lokalnih ponudnikov, pohod na Goro, izvedli pa bomo tudi tržnice kmetijskih pridelkov in izdelkov v Stari Loki, Žireh in na Visokem. Vsi ponudniki, ki bi želeli na tržnicah sodelovati s promocijo in prodajo svojih izdelkov, vabljeni, da se nam pridružite, dobrodošli pa tudi na ostalih dogodkih. Dodatne informacije: www.ra-sora.si, kristina.miklavcic@ra-sora.si in 04/50 60 225. Kristina Miklavčič, Razvojna agencija Sora

Umetna inteligenca in uporaba ChatGPT v poslovne namene

Razvojna agencija Sora v okviru projekta Spodbujanje podjetništva na Loškem vabi na delavnico Umetna inteligenca in uporaba ChatGPT v poslovne namene. Potekala bo v sredo, 8. novembra, od 17. do 20. ure na Upravi enoti v Škofji Loki. Delavnica bo brezplačna, saj jo finančno podpirajo vse štiri občine na Škofješkoškem. Dodatne informacije in povezava do prijav: www.ra-sora.si (področje: Novice in dogodki). A. Š.

ZAGOTAVLJAMO TRAJNO ENERGIJO.

Električna energija je življenjska energija sodobne družbe. V Skupini Elektro Gorenjska smo zato odgovorno predani zagotavljanju trajne, kakovostne, vzdržne in stabilne oskrbe naših uporabnikov z električno energijo.

Smo Skupina Elektro Gorenjska. Zagotavljamo trajno energijo.

www.elektro-gorenjska.si

 skupina
elektro
gorenjska

ODPRODAJA TESTNIH E-KOLES

ROCK MACHINE TORRENT INT E50-29"

ROCK MACHINE BLIZZ E30-29"

BOTTECCHIA BE50 HYDRON 29"

BOTTECCHIA BE33 TEASER 29"

NEOM LETRIC GO 20 LS

FUJI NEVADA 1.9 26"